

પાનિયમ - નંબર ત્રણ

દર્શન અને નિર્ધારિત સમય: એક પ્રભુવાણીય સમાનતા

Jeff Pippenger

2025-02-28

દસ કન્યાઓનું દૃષ્ટાંત એક લાખ યુમ્માલીસ હજારના ઇતિહાસમાં અક્ષરશઃ પુનરાવર્તિત થાય છે. હબક્કૂક અધ્યાય બે આ દૃષ્ટાંતનો કેન્દ્રીય સાર રજૂ કરે છે, જ્યારે તે અંતમાં બોલતી દૃષ્ટિને ઓળખાવે છે.

હું મારા પહેરા પર ઊભો રહીશ, અને મિનાર પર જઈને ઊભો રહીશ, અને તે મને શું કહે તે જોવા જોતો રહીશ, અને જ્યારે મને ઠપકો આપવામાં આવે ત્યારે હું શું ઉત્તર આપું તે પણ જોશ. અને યહોવાહે મને ઉત્તર આપ્યો અને કહ્યું, દર્શન લખ, અને તેને પાટિયાં પર સ્પષ્ટ રીતે લખ, જેથી જે તેને વાંચે તે દોડી શકે. કારણ કે આ દર્શન હજી નિર્ધારિત સમય માટે છે; પરંતુ અંતે તે બોલશે અને ખોટું ઠરશે નહિ: ભલે તે મોડું થાય, તો પણ તેની રાહ જો; કારણ કે તે નિશ્ચિતપણે આવશે, તે મોડું પડશે નહિ. જો, જેની આત્મા અહંકારથી ફૂલી ઊઠી છે તે તેમાં સીધી નથી; પરંતુ ધર્મી પોતાના વિશ્વાસથી જીવશે. હબક્કૂક 2:1-4.

દાનિયેલ અગિયારના સત્તાવીસમા પદમાં પણ “નિયુક્ત સમય”ની ઓળખ આપવામાં આવી છે.

અને આ બન્ને રાજાઓનાં હૃદયો દુષ્ટ કાર્ય કરવા તરફ રહેશે, અને તેઓ એક જ મેજ પર બેસીને અસત્ય બોલશે; પરંતુ તે સફળ થશે નહિ, કારણ કે અંત તો હજી નિયુક્ત સમયે જ આવશે. દાનિયેલ 11:27.

રોમ દ્વારા સ્થાપિત થતું “દર્શન” “નિયુક્ત સમય” માટે છે, અને જેઓનું હૃદય દુષ્ટ કાર્ય કરવા માટે છે તથા એક જ મેજ પર બેઠા બેઠા જૂઠાણાં બોલે છે એવા બે રાજાઓ એક એવો ભવિષ્યવાણીય માર્ગચિહ્ન દર્શાવે છે, જે દર્શન “બોલે” તે પહેલાં આવે છે. નિયુક્ત સમય પહેલાં બે રાજાઓ “જૂઠાણાં” બોલે છે, અને જ્યારે દર્શન નિયુક્ત સમયે બોલે છે, ત્યારે તે જૂઠું બોલતું નથી. નિયુક્ત સમય યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં રવિવારનો કાયદો છે, અને મેજ પરની તે મુલાકાત એક ભવિષ્યવાણીય સમયગાળાની શરૂઆત સૂચવે છે. “દર્શન” ઇતિહાસમાં રવિવારના કાયદા સમયે પૂર્ણ થાય છે, પરંતુ તે રવિવારના કાયદા પહેલાંથી જ સ્થાપિત થયેલું હોય છે. આ વાત સ્પષ્ટ છે, કારણ કે વિશ્વાસુઓને દર્શનની રાહ જોવાનું કહેવામાં આવે છે, અને તેમને દર્શનનું પ્રકાશન કરવાની આજ્ઞા પણ આપવામાં આવે છે. જો દર્શન હજી સુધી સ્થાપિત જ ન થયું હોત, તો તેઓ તેના પૂર્ણ થવા પહેલાં તેનું પ્રકાશન કરી શક્યા ન હોત.

થિરમિયાહ તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, જેઓ દર્શનની રાહ જુએ છે:

હે યહોવા, તું જાણે છે; મને રૂ મરણ કર, અને મારી મુલાકાત લે, અને મારા પીછો કરનારાઓ પાસેથી મારો બદલો લે; તારી દીર્ઘસહનશીલતામાં મને દૂર ન લઈ જજે: જાણ કે તારા હિતાર્થે મેં નિંદા સહન કરી છે. તારાં વચનો મઠ્યાં, અને મેં તેઓને ગ્રહણ કર્યા; અને તારું વચન મારા હૃદયનો આનંદ અને હર્ષ બન્યું: કારણ કે હે સેનાઓના યહોવા દેવ, હું તારા નામથી ઓળખાતો છું. હું ઠકું. કરનારાઓની સભામાં બેઠો નહિ, અને આનંદિત થયો નહિ; હું તારા હાથેને કારણે એકલો બેઠો રહ્યો: કારણ કે તુંએ મને રોષથી ભર્યો છે. મારું દુઃખ શા માટે સદા રહે છે, અને મારું ઘાવ અસાધ્ય શા માટે છે, જે સાજું થવાનું રૂ વીકારતું નથી? શું તું ખરેખર મારા માટે છલકપટી જેવો, અને ખૂટી જતાં જળ જેવો બનશે? તેથી યહોવા આમ કહે છે, જો તું પાછો ફરશે, તો હું તને ફરી રૂ થાપિત કરીશ, અને તું મારા સમક્ષ ઊભો રહેશે: અને જો તું નીચમાંથી મૂલ્યવાનને અલગ કાઢીશ, તો તું મારા મુખ સમાન થશે: તેઓ તારી તરફ પાછા ફરે, પરંતુ તું તેમની તરફ પાછો ન ફરતો. અને હું તને આ પ્રજાના સમક્ષ કાંસ યની ગઢવાળી ભીત સમાન કરીશ: અને તેઓ તારી સામે યુદ્ધ કરશે, પણ તેઓ તારા પર પ્રભુ બળ થશે નહિ: કારણ કે હું તારી

સાથે છું, તને બચાવવા અને તને છોડાવવા, યહોવા કહે છે. અને હું તને દુષ્ટ ના હાથમાંથી છોડાવીશ, અને ભયાનકોના હાથમાંથી તારો ઉદ્ધાર કરીશ. યિરમિયા 15:15-21.

યુએસએમાંનો રવિવારનો કાયદો એ સ્થાન છે જ્યાં “સ્મરણ”નું પ્રતીક ચિહ્નિત થાય છે. ત્યાં જ તે સબ્બાથ, જેને સદાય સ્મરણમાં રાખવાની છે, અંતિમ પરીક્ષાનો મુદ્દો બને છે. ત્યાં જ તૂરની તે વેશ્યા, જે ભૂલી દેવાઈ હતી, સ્મરણમાં આવે છે. ત્યાં જ ઈશ્વર બાબેલના પાપોને સ્મરણ કરે છે અને તેને દોગણો ન્યાય આપે છે.

વાણી જ્યાં સ્થિત છે તે માર્ગચિહ્ન અમેરિકા સંયુક્ત રાજ્યમાંનો રવિવારનો કાયદો છે, કારણ કે ત્યાં પૃથ્વીનો પશુ અજગરની જેમ “બોલે” છે. એ જ માર્ગચિહ્ન પર બાલામની ભવિષ્યવાણીની રેખામાં ગધેડી પણ “બોલે” છે. જ્યારે યોહાન બપોરના આપનારનો જન્મ થાય છે, ત્યારે તેના પિતા ઝખર્યા, જેને દેવી રીતે બોલવાથી અટકાવવામાં આવ્યા હતા, “બોલે” છે.

અને એવું બન્યું કે આઠમા દિવસે તેઓ બાળકનું સુન્તન કરવા આવ્યા; અને તેઓ તેના પિતાના નામ પરથી તેને ઝખર્યાઈ કહેવા લાગ્યા. ત્યારે તેની માતાએ ઉત્તર આપી કહ્યું, નહીં; પરંતુ તેનું નામ યોહાન કહેવાશે. અને તેઓએ તેને કહ્યું, તારાં સગાંમાં આ નામે કોઈ ઓળખાતો નથી. પછી તેઓએ તેના પિતાને સંકેત કરીને પૂછ્યું કે તે તેનું શું નામ રાખવા ઇચ્છે છે. ત્યારે તેણે લખવાની પટ્ટી માંગી અને લખ્યું, કહેતા, તેનું નામ યોહાન છે. અને સૌ આશ્ચર્યચકિત થયા. અને તરત જ તેનું મોઢું ખુલ્યું, અને તેની જીભ છૂટી ગઈ, અને તે બોલવા લાગ્યો અને ઈશ્વરની સ્તુતિ કરવા લાગ્યો. લૂક 1:59-64.

યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં રવિવારના કાયદા સમયે પાપાશાહીનો ઘાતક ઘા સાજો થાય છે, અને તે સાતમાંથી આવેલું આઠમું રાજ્ય બને છે, જ્યારે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ, જેના પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ સાતમાંથી આવેલાં આઠમા પ્રમુખ છે. એ જ સમયે એકસો ચુંમાલીસ હજારને ધ્વજરૂપે ઊંચા ઉઠાવવામાં આવે છે. એકસો ચુંમાલીસ હજાર સાતમાંથી આવેલું આઠમું ચર્ચ છે. રવિવારના કાયદા સમયે આઠ સંખ્યા ચિહ્નિત થાય છે, અને આઠમા દિવસે જ યોહાનનું સુન્ત થયું હતું અને ઝખરિયા બોલ્યા હતા. ઝખરિયા અર્થાત્ દેવએ “સ્મરણ કર્યું છે.” રવિવારનો કાયદો સચ્ચા શબ્દાથનું નકલરૂપ છે, જેને “સ્મરણ” કરવાનું હતું. રવિવારના કાયદા સમયે તૂરની વ્યભિચારિણીનું “સ્મરણ” કરવામાં આવે છે. રવિવારના કાયદા સમયે જ દેવ બેબિલોનનાં પાપોને “સ્મરે” છે અને તેના દંડને બમણો કરે છે.

યિરમિયા તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે જેઓએ પ્રથમ નિરાશાનો ભોગ લીધો અને જે વિલંબ કરતી દર્શનની રાહ જુએ છે. તે વિશ્વાસુઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, જેઓ નિયુક્ત સમયે, જ્યારે દર્શન બોલે છે અને અસત્ય કહેતું નથી, ત્યારે દેવના મુખ બને છે. જે દર્શન નિયુક્ત સમયે બોલે છે, તેના પહેલાં એક જ મેજ પર બે રાજાઓ એકબીજાને અસત્ય કહે છે. તે ઘટના રવિવારના કાયદા પહેલાં આવે છે અને તેથી તે પાનિયમના ઇતિહાસમાં બને છે, જેમ શ્લોક તેરથી પંદર સુધી રજૂ કરવામાં આવ્યું છે, જે એ જ સમયગાળો છે જ્યારે “પ્રજાના લૂંટારાઓ” “દર્શન” સ્થાપિત કરે છે.

અને તે સમયોમાં દક્ષિણના રાજા વિરુદ્ધ ઘણાં લોકો ઊભા થશે; અને તારા લોકોમાંના લૂંટારાઓ પણ દર્શનને સ્થાપિત કરવા માટે પોતાને ઊંચા કરશે; પરંતુ તેઓ પડી જશે. દાનિયેલ 11:14.

“લૂંટારાઓ” એટલે રોમ, અને અંતિમ દિવસોમાં રોમ એટલે કેથોલિકવાદ. પોપ આ દર્શનને સ્થાપિત કરે છે, અને તે રવિવારના કાયદા પહેલાંના જ સમયગાળામાં એવું કરે છે. તે પાનિયમના યુદ્ધ માં મધ્યસ્થ થતા કરીને એવું કરે છે, જ્યારે ટ્રમ્પ પુટિન પર વિજય મેળવે છે. આ યુદ્ધ ઇ.સ.પૂર્વે 200માં થયું હતું, એ જ વર્ષે જ્યારે મૂર્તિપૂજક રોમે ભવિષ્યવાણીના ઇતિહાસમાં પ્રવેશ કર્યો. પોપ પેઈ મહાને ઇ.સ.પૂર્વે 63માં ચરુ શાલેમને વિજય કર્યો. આ ઘટના પૂર્વમાં તેના અભિયાન દરમિયાન બની, જ્યારે તેણે હર મોનિયન ભાઈઓ હિરકાનસ II અને એરિસ ટોબુલસ II વચ્ચેના ગૃહયુદ્ધ માં હર તક્ષેપ કર્યો. પોપ પેઈએ હિરકાનસ IIનો પક્ષ લીધો, ચરુ શાલેમનો ઘેરાવો કર્યો, અને અંતે ત્રણ માસના ઘેરાવા પછી શહેર કબજે કર્યું. આ ઘટનાએ યહૂદિયાની સ્વતંત્રતાનો અંત ચિહ્નિત કર્યો અને પ્રદેશ પર રોમન નિયંત્રણની શરૂઆત કરી, જે પછીથી

રોમન શાસન હેઠળ એક પ્રાંત બન્યો.

રવિવારના કાયદા પહેલાં પોપ પાનિયમની લડાઈ સાથે સંકળાયેલા ઇતિહાસમાં મધ્યસ્થ થાય છે. જ્યારે તે ભવિષ્યવાણીના ઇતિહાસમાં પ્રવેશે છે, ત્યારે તેનો પ્રગટ થવો તે દર્શનને સ્થાપિત કરે છે; તે દર્શન, જે અમેરિકામાં રવિવારના કાયદાના “નિયુક્ત સમય” પર હજી “બોલશે.” જે “દર્શન” મોડું પડ્યું હતું, તે નિષ્ફળ આગાહી છે, જેણે દસ કન્યાઓની દૃષ્ટાંતમાં વિલંબના સમયની શરૂઆતને ચિહ્નિત કરી હતી. તેણે પ્રકાશન યોદના ત્રણ દેવદૂતોમાંના બીજા દેવદૂતના આગમનને પણ ચિહ્નિત કર્યું હતું. એક એવી નિષ્ફળ આગાહી, જેણે રાહ જોવાના સમયને આરંભ કર્યો, અને તેના પૂર્ણ થવા માટે “રાહ જોવાની” પ્રેરણા આપી, ભલે તે મોડું પડ્યું હોય.

મિલરાઇટ ઇતિહાસમાં વિલંબનો સમય 12 ઓગસ્ટથી 17 ઓગસ્ટ, 1844 દરમિયાન યોજાયેલી એક્સેટર કેમ્પ મીટિંગે પૂર્ણ થયો. એક નિષ્ફળ ભવિષ્યવાણીથી ઊભી થયેલી નિરાશા, બે વર્ગની કુંવારીઓમાં સ્વભાવને અંતિમરૂપ આપવા માટે રચાયેલ પ્રતીક્ષાના એક સમયખંડને પ્રવેશ કરાવતી, અને ત્યારબાદ અગાઉ નિષ્ફળ થયેલી ભવિષ્યવાણીનું સમજૂતીકરણ થયું. એક્સેટર ખાતે આપવામાં આવેલી આ સમજૂતી દર્શાવે છે કે જ્યારે દર્શન પૂર્ણ થાય છે ત્યારે તેની સાથે સંકળાયેલી વિગતો શું છે. આ જ લક્ષણો મધિ અધ્યાય સોળમાં પણ જોવામાં આવે છે, જ્યારે ખ્રિસ્ત પોતાના શિષ્યોને કેસરિયા ફિલિપ્પી લઈ ગયા હતા. તે બિંદુથી આગળ ખ્રિસ્તે શિષ્યોને સીધું શીખવ્યું કે ક્રૂસ પર શું થવાનું હતું.

તે સમયથી યેશુએ પોતાના શિષ્યોને બતાવવાનું શરૂ કર્યું કે તેને ચેરુશાલેમ જવું આવશ્યક છે, અને વડીલો, મુખ્ય યાજ્ઞી અને શાસ્ત્રીઓના હાથે ઘણી પીડાઓ સહન કરવી, અને માર્યો જવો, અને ત્રીજા દિવસે ફરી ઊઠાડવામાં આવવું. મત્તી 16:21.

નોંધ લેવી જોઈએ કે હમણાં જ ઉલ્લેખ કરાયેલું પદ એ બે ઘટનાઓની વચ્ચે આવે છે: એક તરફ યેશુએ ઓળખાવ્યું હતું કે પીતરે યેશુને ખ્રિસ્ત, જીવતા દેવના પુત્ર તરીકે ઓળખવામાં પવિત્ર આત્મા દ્વારા માર્ગદર્શન પામ્યું હતું; અને બીજી તરફ, જ્યારે ખ્રિસ્તે તેમને આવનારા ક્રોસ વિષે શીખવવાનું શરૂ કર્યું, ત્યારે પીતરે તે સંદેશનો વિરોધ કર્યો અને ખ્રિસ્તે પીતરને શૈતાન કહ્યું. જ્યારે દર્શન સ્થાપિત થાય છે ત્યારે જે સંદેશ અનમુદ્રિત થાય છે, તે ઉપાસકોના બે વર્ગો ઉત્પન્ન કરે છે, અને બંનેનું પ્રતિનિધિત્વ પીતર દ્વારા થાય છે.

કેસરિયા ફિલિપ્પી પાનિયમ છે, અને બંને ખ્રિસ્તની રોખામાં ક્રોસના નિયત સમય તરફ દોરી જાય છે—મિલરાઇટ ઇતિહાસમાં 22 ઓક્ટોબર, 1844 અને આજે રવિવાર કાયદા સુધી. પાનિયમ, કેસરિયા ફિલિપ્પી અને એક્સેટર કેમ્પ મીટિંગ એક જ ભવિષ્યવાણીય માર્ગચિહ્ન છે. આ માર્ગચિહ્ન પર જ વાર્તામાં પોપના પરિચય સાથે દર્શન સ્થાપિત થાય છે. દર્શનની સ્થાપના નિયત સમયથી પૂર્વે થાય છે, કારણ કે કેસરિયા ફિલિપ્પી ક્રોસથી પૂર્વે હતું, એક્સેટર કેમ્પ મીટિંગ 22 ઓક્ટોબર, 1844થી પૂર્વે હતું, અને ઇ.પૂ. 200માં પાનિયમ, ઇ.પૂ. 63માં પોમ્પેએ ચરુશાલેમ જીતી લીધા તે પહેલાં હતું. યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં રવિવાર કાયદા પહેલાંના કોઈક સમયમાં, ટાયરની વેશ્યા એવા પોપ ખુલ્લેઆમ ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસમાં પ્રવેશ કરશે. જ્યારે તે આવું કરશે, ત્યારે દર્શન સ્થાપિત થશે.

આ દર્શન અગિયારમા અધ્યાયના ત્રીજા પ્રતિનિધિ યુદ્ધમાં સ્થાપિત થયેલું છે. પ્રથમ પ્રતિનિધિ યુદ્ધ અંતિમ પ્રતિનિધિ યુદ્ધનું દૃષ્ટાંત આપે છે, તેથી અંતિમ પ્રતિનિધિ યુદ્ધમાં પ્રથમ જેવાં જ ભવિષ્યવાણીય લક્ષણો હશે. દક્ષિણનો રાજા, જેનું પ્રતીક “Vladimir” નામમાં દર્શાવાયેલું છે, જેનો અર્થ સમુદાયનો શાસક થાય છે, તેને પોપ અને યુએસએના પ્રમુખ વચ્ચેની સંધિ દ્વારા વેરી નાખવામાં આવે છે. અંતિમ પોપ સાતમાંથી ઉત્પન્ન થયેલો આઠમો હશે, જે પ્રકટીકરણ સત્તર ની પરિપૂર્તિમાં છે, અને અંતિમ પ્રમુખ પણ સાતમાંથી ઉત્પન્ન થયેલો આઠમો હશે, તેમજ એક લાખ યુમાલીસ હજારના ધ્વજવાહક પણ એવો જ હશે.

શરૂ આતમાં પોપ અને પ્ર મુખ વચ્ચેનો સંબંધ એક “ગુપ્ત જોડાણ” હતો, અને આઠમા તથા અંતિમ પ્ર મુખનું પોપ સાથેનું જોડાણ પણ “ગુપ્ત” જ રહેશે, કારણ કે આ અવધિમાં તૂટી વૈશ્વ યા ભવિષ્યવાણી મુજબ “વિસ્ મૃતિમાં” છે. રીગન અને પોપ જોન પોલ ટ્વિ ટીય વચ્ચેનું જોડાણ ગુપ્ત હતું, પરંતુ તે જ સમયે પોપ પૃથ્વી પરનું સૌથી સહેલાઈથી ઓળખી શકાય એવું મુખ બની ગયો હતો. પૃથ્વીના સર્વ રાજાઓ સાથે ૮ ચલિયાર કરતી તૂટી વૈશ્વ યા અંગે જે બાબત “વિસ્ મૃતિમાં” છે, તે પાપાશાહીનું એક વિશિષ્ટ લક્ષણ છે, જે તેના સર્વ પાપોને બળવાના એક જ વર્ગમાં સમાવી લે છે. એ લક્ષણ એ છે કે કેથોલિક ચર્ચ “અભ્રાંતતા”નો દાવો કરે છે. આ હકીકત સમજવી એટલી મહત્વની છે કે હવે હું આ લેખનો અંત બહેન ૮ હાઇટના એક અધ્યાયથી કરું છું. આગામી લેખમાં આપણે આ મુદ્દાઓને આગળ વધારીશું, પરંતુ તમે The Great Controversyમાંથી આગળનો અધ્યાય વાંચો ત્યારે યાદ રાખો કે ટ્રમ્પના કેબિનેટના લગભગ દરેક સભ્ય રોમન કેથોલિક છે, જેમાં પેન્ટેકોસ્ટલવાદનું મિશ્રણ છે અને ફ્રેન્કલિન ગ્રેહામનો સદૈવ રહેલો પ્રભાવ પણ છે, જેણે તાજેતરમાં બાઈબલની ભવિષ્યવાણીના ખ્રિસ્ત વિરોધી માટે જાહેર પ્રાર્થનાઓ કરવા આમંત્રણ આપ્યું હતું.

“અંતરાત્માની સ્વતંત્રતા જોખમમાં”

“રોમનવાદને હવે પ્રોટેસ્ટન્ટો દ્વારા પૂર્વ વર્ષોની તુલનામાં ઘણો વધુ અનુકૂળ અભિપ્રાયથી જોવામાં આવે છે. તે દેશોમાં, જ્યાં કેથોલિક ધર્મ પ્રબળ પ્રભાવમાં નથી, અને જ્યાં પાપવાદીઓ પ્રભાવ પ્રાપ્ત કરવા માટે સમાધાનકારી માર્ગ અપનાવી રહ્યા છે, ત્યાં સુધારિત ચર્ચોને પાપલ સત્તાક્રમથી જુદા પાડતા સિદ્ધાંતો વિષે વધતી જતી ઉદાસીનતા જોવા મળે છે; એવો અભિપ્રાય જોર પકડી રહ્યો છે કે, આખરે તો, જેમ માનવામાં આવ્યું છે તેમ આપણે મૂળભૂત મુદ્દાઓમાં એટલા વિશાળપણે ભિન્ન નથી, અને અમારી તરફથી થોડોક સમર્પણ આપણને રોમ સાથે વધુ સારા પરસ્પર સમજૂતી સુધી લઈ જશે. એક સમય એવો હતો જ્યારે પ્રોટેસ્ટન્ટો અંતઃકરણની સ્વતંત્રતાને અત્યંત મૂલ્યવાન ગણતા, જે બહુ ભારે મૂલ્યે પ્રાપ્ત કરવામાં આવી હતી. તેઓ પોતાના સંતાનોને પાપવાદ પ્રત્યે ઘૃણા રાખવાનું શીખવતા હતા અને માનતા હતા કે રોમ સાથે સુમેળ સાધવાનો પ્રયત્ન કરવો એ ઈશ્વર પ્રત્યે અવિશ્વાસુ થવું ગણાશે. પરંતુ હવે વ્યક્ત થતી ભાવનાઓ કેટલી વ્યાપક રીતે ભિન્ન છે!”

“પાપાશાહીનું રક્ષણ કરનારાઓ જાહેર કરે છે કે ચર્ચ વિશે અપવાદ કરવામાં આવ્યો છે, અને પ્રોટેસ્ટન્ટ જગત આ નિવેદન સ્વીકારવાની વૃત્તિ ધરાવે છે. ઘણા લોકો આગ્રહ કરે છે કે અજ્ઞાનતા અને અંધકારના શતાબ્દીઓ દરમિયાન તેના શાસનને ચિહ્નિત કરનાર ઘૃણાસ્પદ કુકર્મો અને વિવેકહીનતાઓના આધારે આજની ચર્ચનો ન્યાય કરવો અન્યાયી છે. તેઓ તેની ભયાનક કૂરતાને તે સમયની બર્બરતાનું પરિણામ કહીને ક્ષમ્ય ઠેરવે છે અને દલીલ કરે છે કે આધુનિક સભ્યતાના પ્રભાવએ તેની ભાવનાઓમાં ફેરફાર લાવ્યો છે.”

“શું આ લોકોએ આ અહંકારી સત્તા દ્વારા આઠસો વર્ષ સુધી આગળ ધપાવવામાં આવેલા અચૂકતાના દાવાને ભૂલી દીધો છે? આ દાવો ત્યજવામાં આવ્યો તો દૂરની વાત, ઓગણીસમી સદીમાં તે પહેલાં કરતાં વધુ દૃઢતાપૂર્વક પુષ્ટિ કરવામાં આવ્યો હતો. જેમ રોમ એવો દાવો કરે છે કે ‘કલીસિયાએ ક્યારેય ભૂલ કરી નથી; અને શાસ્ત્રો અનુસાર તે ક્યારેય ભૂલ કરશે પણ નહિ’ (John L. von Mosheim, Institutes of Ecclesiastical History, book 3, century II, part 2, chapter 2, section 9, note 17), તો પછી તે કયા રીતે તે સિદ્ધાંતોનો ત્યાગ કરી શકે, જેઓએ ભૂતકાળના યુગોમાં તેની ચાલચલનને નિયંત્રિત કર્યું હતું?”

“પાપાસત્તાવાળી ચર્ચ પોતાની અચૂકતાના દાવાને ક્યારેય ત્યજશે નહિ. જેઓ તેની ધર્મસિદ્ધાંતોને નકારી કાઢે છે, તેમના ઉપર તેણે પોતાના સત્તામણમાં જે કંઈ કર્યું છે, તેને તે યોગ્ય જ માને છે; અને જો તક ઉપસ્થિત થાય, તો શું તે એ જ ફત્ત્વો ફરીથી નહીં કરે? હવે લૌકિક સરકારો દ્વારા લાદવામાં આવેલાં નિયંત્રણો દૂર થવા દો અને રોમને તેની પૂર્વ સત્તામાં ફરી સ્થાપિત થવા દો, તો તેની જુદા મશાહી અને

સત્તામણનું પુનર્જીવન ઝડપથી થશે.”

“એક પ્રસિદ્ધ લેખક અંતરાત્માની સ્વતંત્રતા અંગે પાપલ ક્રમસંસ્થાના વલણ વિષે, અને તેની નીતિની સફળતાથી ખાસ કરીને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સને ધમકી આપતાં જોખમો વિષે આ રીતે કહે છે: ‘ઘણા લોકો એવા છે, જેઓ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં રોમન કેથોલિકવાદ વિશેના કોઈપણ ભયને અંધમતવાદ અથવા બાળિશતા ગણવા માટે પ્રવૃત્ત છે. આવા લોકો રોમનવાદના સ્વભાવ અને વલણમાં અમારી સ્વતંત્ર સંસ્થાઓ પ્રત્યે શત્રુતાપૂર્ણ એવું કંઈ જોતાં નથી, અથવા તેની વૃદ્ધિમાં કોઈ અશુભ સૂચકતા પણ શોધતાં નથી. તેથી, આવો, પહેલાં આપણે અમારી સરકારના કેટલાક મૂળભૂત સિદ્ધાંતોની કેથોલિક ચર્ચના સિદ્ધાંતો સાથે તુલના કરીએ.’”

“યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સનું બંધારણ અંતઃકરણની સ્વતંત્રતાની ખાતરી આપે છે. તેનાથી વધુ પ્રિય કે વધુ મૂળભૂત કંઈ નથી. પોપ પાયસ નવમાએ, 15 ઓગસ્ટ, 1854ના તેમના પરિપત્રમાં, કહ્યું હતું: ‘અંતઃકરણની સ્વતંત્રતાના સમર્થનમાં રજૂ થતી વિસ્મયજનક અને ભૂલભરેલી શિક્ષાઓ અથવા પ્રલાપો અતિ ઘાતક ભ્રાંતિ છે—એવો મહામારીરૂપ દોષ કે જે રાજ્યમાં અન્ય સર્વ કરતાં વધુ ભય પામવાનો છે.’ એ જ પોપે, 8 ડિસેમ્બર, 1864ના પોતાના પરિપત્રમાં, ‘જે લોકો અંતઃકરણની અને ધાર્મિક ઉપાસનાની સ્વતંત્રતાનો દાવો કરે છે,’ તેમનો બહિષ્કાર કર્યો; તેમજ ‘એવા સર્વનો પણ, જેઓ માને છે કે ચર્ચ બળપ્રયોગ કરી શકતી નથી.’”

“યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં રોમનો વિશિષ્ટ સ્વર હૃદયપરિવર્તન સૂચવતો નથી. જ્યાં તે અશક્ત છે ત્યાં તે સહિષ્ણુ છે. બિશપ ઓ’કોનર કહે છે: ‘ધાર્મિક સ્વતંત્રતા માત્ર એટલા સમય સુધી સહન કરવામાં આવે છે, જ્યાં સુધી તેનું વિપરીત કેથોલિક વિશ્વ માટે જોખમ વિના અમલમાં મૂકી શકાય નહીં.’... સેન્ટ લૂઇસના આર્યબિશપે એક વખત કહ્યું હતું: ‘ધર્મવિરુદ્ધતા અને અવિશ્વાસ અપરાધો છે; અને ખ્રિસ્તી દેશોમાં, જેમ કે ઉદાહરણરૂપે ઇટાલી અને સ્પેનમાં, જ્યાં બધા લોકો કેથોલિક છે, અને જ્યાં કેથોલિક ધર્મ દેશના કાયદાનો આવશ્યક ભાગ છે, ત્યાં તેમને અન્ય અપરાધોની જેમ દંડવામાં આવે છે.’...”

“કેથોલિક ચર્ચનો દરેક કાર્ડિનલ, આર્યબિશપ અને બિશપ પોપ પ્રત્યેની નિષ્ઠાનો શપથ લે છે, જેમાં નીચેના શબ્દો આવે છે: ‘અમારા ઉક્ત સ્વામી (પોપ), અથવા તેમના ઉપરોક્ત ઉત્તરાધિકારીઓ, વિરુદ્ધના વિધર્મીઓ, પંથભેદીઓ અને બળવાખોરોને હું મારી પૂર્ણ શક્તિ મુજબ સત્તાવીશ અને તેમનો વિરોધ કરીશ.’—Josiah Strong, Our Country, ch. 5, pars. 2–4.

“આ સત્ય છે કે રોમન કેથોલિક સમુદાયમાં સાચા ખ્રિસ્તીઓ છે. તે ચર્ચમાં હજારો લોકો તેમને પ્રાપ્ત થયેલા શ્રેષ્ઠ પ્રકાશ અનુસાર દેવની સેવા કરી રહ્યા છે. તેમને તેમના વચન સુધી પહોંચવાની મંજૂરી નથી, અને તેથી તેઓ સત્યને ઓળખતા નથી. તેમણે જીવંત હૃદયપૂર્વકની સેવાકીય ઉપાસના અને માત્ર બાહ્ય વિધિ-વિધાનો અને ધાર્મિક ક્રિયાઓના ચક્ર વચ્ચેનો વિરોધાભાસ ક્યારેય જોયો નથી. દેવ આ આત્માઓ પર દયાભરી કોમળતાથી નજર કરે છે, કારણ કે તેઓ એવી શ્રદ્ધામાં શિક્ષિત થયેલા છે જે ભ્રામક અને અસંતોષકારક છે. તેઓ તેમને આવરી રહેલા ઘન અંધકારમાં પ્રકાશની કિરણોને પ્રવેશ કરવા દેશે. તે તેમને સત્ય પ્રગટ કરશે, જેમ તે ઈસુમાં છે, અને હજી ઘણા લોકો તેમના લોકોની બાજુએ પોતાનું સ્થાન લેશે.”

“પરંતુ એક પ્રજાલી તરીકેનો રોમનવાદ હવે ખ્રિસ્તના સુસમાચાર સાથે તેના ઇતિહાસના પૂર્વના કોઈપણ સમય કરતાં વધુ સુસંગત નથી. પ્રોટેસ્ટન્ટ ચર્ચો ભારે અંધકારમાં છે; નહિતર તેઓ સમયના ચિહ્નને ઓળખી શક્યા નહોત. રોમન ચર્ચ તેની યોજનાઓ અને કાર્યપદ્ધતિઓમાં દૂરગામી છે. તે પોતાનો પ્રભાવ વિસ્તૃત કરવા અને પોતાની શક્તિ વધારવા માટે દરેક ઉપાયનો ઉપયોગ કરી રહી છે, જેથી દુનિયા પર ફરી નિયંત્રણ મેળવવા, પીડા-ઉત્પીડનને ફરી સ્થાપિત કરવા, અને પ્રોટેસ્ટન્ટવાદે જે કંઈ કર્યું છે તેને નિષ્ફળ કરવા માટે એક ઉગ્ર અને દૃઢ સંઘર્ષની તૈયારી કરી શકે. કેથોલિકવાદ દરેક બાજુથી પ્રબળ બનતો જાય છે. પ્રોટેસ્ટન્ટ દેશોમાં તેના ચર્ચો અને પ્રાર્થનાગૃહોની વધતી સંખ્યા જુઓ.

અમેરિકામાં તેના કોલેજો અને સેમિનારીઓની લોકપ્રિયતા જુઓ, જેમને પ્રોટેસ્ટન્ટો દ્વારા 1917 ચાપક ટેકો આપવામાં આવે છે. ઇંગ્લેન્ડમાં વિધિવાદની વૃદ્ધિ અને કેથોલિકોના પડખે વારંવાર થતી દળબદલી જુઓ. આ બાબતો શુદ્ધ સુસમાચારના સિદ્ધાંતોને મૂલ્યવાન માનનાર સર્વ લોકોની ચિંતા જાગૃત કરવી જોઈએ.”

“પ્રોટેસ્ટન્ટોએ પોપી તંત્ર સાથે છેડછાડ કરી છે અને તેને આશ્રય આપ્યો છે; તેમણે એવા સમાધાનો અને રિયાયતો કરી છે, જેને જોઈને પાપિસ્ટો પોતે પણ આશ્ચર્યચકિત થાય છે અને સમજી શકતા નથી. લોકો રોમનવાદના યથાર્થ સ્વરૂપ અને તેના પ્રભુત્વમાંથી ઉપજતા ભયોથી પોતાની આંખો બંધ કરી રહ્યા છે. આ નાગરિક અને ધાર્મિક સ્વતંત્રતાના અતિ ભયંકર શત્રુની આગળ વધતી ચાલનો પ્રતિકાર કરવા લોકો જાગૃત થવાની જરૂર છે.”

“ઘણા પ્રોટેસ્ટન્ટો માને છે કે કેથોલિક ધર્મ આકર્ષક નથી અને તેની ઉપાસના વિધિઓનો એક નિરસ, નિર્ઘર્થક ક્રમ છે. અહીં તેઓ ભૂલ કરે છે. જો કે રોમનવાદ છેતરપિંડી પર આધારિત છે, તોય તે કોઈ સ્થૂલ અને અણઘડ પ્રપંચ નથી. રોમન ચર્ચની ધાર્મિક સેવા અતિ પ્રભાવશાળી ઔપચારિક વિધિવિધાન છે. તેનું ભવ્ય પ્રદર્શન અને ગંભીર વિધિઓ લોકોની ઇન્દ્રિયો પર મોહિની અસર કરે છે અને બુદ્ધિ તથા અંતરાત્માના સ્વરને મૌન કરી દે છે. આંખ મોહિત થઈ જાય છે. ભવ્ય ચર્ચો, ગૌરવશાળી શોભાયાત્રાઓ, સુવર્ણ વેદીઓ, રત્નજડિત દેવસ્થાનો, ઉત્તમ ચિત્રકલા અને અતિસુંદર શિલ્પકલા સૌંદર્યપ્રેમને સ્પર્શે છે. કાન પણ મંત્રમુગ્ધ થઈ જાય છે. સંગીત અનુપમ છે. ઊંડા સ્વરવાળા ઓર્ગનના સમૃદ્ધ નાદ, અનેક સ્વરોની મધુરતા સાથે ભળી, જ્યારે તેની ભવ્ય કેથેડ્રલોના ઊંચા ગુંબજો અને સ્તંભયુક્ત માર્ગિકાઓમાં ગુંજી ઊઠે છે, ત્યારે તે મન પર ભયમિશ્રિત આદર અને ભક્તિની છાપ પાડી વિના રહી શકતું નથી.”

“આ બાહ્ય ભવ્યતા, આડંબર અને ઔપચારિક વિધિવિધાન, જે માત્ર પાપથી વ્યાકુળ આત્માની તરસનો ઉપહાસ કરે છે, આંતરિક ભ્રષ્ટતાનો પુરાવો છે. ખ્રિસ્તના ધર્મને પોતાને ભલામણ કરવા માટે આવા આકર્ષણોની જરૂર નથી. કોસમાંથી પ્રસરી રહેલા પ્રકાશમાં સત્ય ખ્રિસ્તી ધર્મ એટલો નિર્મળ અને મનોહર દેખાય છે કે કોઈ પણ બાહ્ય અલંકાર તેની સાચી મહિમામાં વધારો કરી શકતા નથી. તે પવિત્રતાનું સૌંદર્ય છે, એક નમ્ર અને શાંત આત્મા, જે ઈશ્વરની દૃષ્ટિએ મૂલ્યવાન છે.”

“શૈલીની ચમકધમક અનિવાર્ય રીતે શુદ્ધ, ઉન્નત વિચારનું પ્રમાણચિહ્ન નથી. કળા વિષેની ઊંચી કલ્પનાઓ, રુચિનું સૂક્ષ્મ સંસ્કારિત્વ, ઘણી વાર એવા મનમાં પણ અસ્તિત્વ ધરાવે છે, જે પૃથ્વીપરક અને ઇન્દ્રિયાસક્ત હોય છે. મનુષ્યોને આત્માની આવશ્યકતાઓ ભૂલાવી દેવા, ભવિષ્યના અમર જીવન પરથી તેમની દૃષ્ટિ હટાવી દેવા, તેમના અનંત સહાયકથી વિમુખ કરવા, અને માત્ર આ જગત માટે જ જીવવા પ્રેરવા માટે શૈતાન ઘણી વાર આ બાબતોનો ઉપયોગ કરે છે.”

“બાહ્ય આચારવિધિઓનો ધર્મ અપરિવર્તિત હૃદયને આકર્ષક લાગે છે. કેથોલિક ઉપાસનાનો ઠાઠમાઠ અને વિધિ-વિધાનમાં એવો મોહક, મંત્રમુગ્ધ કરી નાખનાર બળ છે કે જેના દ્વારા ઘણા ભ્રમિત થાય છે; અને તેઓ રોમન ચર્ચને સ્વર્ગનું સયોટ દ્વાર સમજી બેસે છે. જેઓએ સત્યના પાયા પર પોતાના પગ દૃઢતાથી સ્થિર કર્યા છે અને જેઓનાં હૃદયો દેવના આત્મા દ્વારા નવા બનાવવામાં આવ્યા છે, તેઓ સિવાય અન્ય કોઈ તેના પ્રભાવ સામે અડગ રહી શકતા નથી. હજારો લોકો, જેમને ખ્રિસ્તનો અનુભવજન્ય પરિચય નથી, તેઓ ભક્તિના સ્વરૂપોને તેની શક્તિ વિના સ્વીકારવા દોરી જવામાં આવશે. એવો ધર્મ જ તો જનસમુદાય ઇચ્છે છે.”

“પાપ માફ કરવાની હકદારી વિષેની ચર્ચની દાવેદારી રોમનવાદીને પાપ કરવામાં સ્વતંત્રતા અનુભવવા દોરી જાય છે; અને સ્વીકારોક્તિની તે વિધિ, જેના વિના તેના દ્વારા માફી અપાતી નથી, દુષ્ટતાને છૂટછાટ આપવાની દિશામાં પણ પ્રવૃત્ત થાય છે. જે મનુષ્ય પતિત મનુષ્ય સમક્ષ ઘૂંટણિયે વળી જાય છે, અને સ્વીકારોક્તિમાં પોતાના હૃદયના ગુપ્ત વિચારો અને કલ્પનાઓ ખુલ્લી મૂકે છે, તે પોતાની

માનવમર્યાદાને હીન બનાવે છે અને પોતાની આત્મિકતાની દરેક ઉજ્જવિલ પ્રેરણાને અવમાનિત કરે છે. જ્યારે તે પોતાના જીવનના પાપો એક યાજ્ઞ સમક્ષ ખુલ્લો કરે છે,—જે ભ્રમપાત્ર, પાપી નશ્વર છે, અને ઘણી વાર દારૂ પાન તથા વિવાસિતાથી પણ ભ્રષ્ટ બનેલો હોય છે,—ત્યારે તેના સ્વભાવનો ધોરણ નીચો પડે છે, અને પરિણામે તે અપવિત્ર બને છે. ઈશ્વર વિષેની તેની કલ્પના પતિત માનવજાતીની સમાનતા સુધી અવમૂલિયત થાય છે, કેમ કે યાજ્ઞ ઈશ્વરના પ્રતિનિધિ તરીકે ઉભો રહે છે. મનુષ્યથી મનુષ્ય સમક્ષ થતી આ અપમાનજનક સ્વીકારોક્તિ એ ગુપ્ત સ્ત્રોત છે, જ્યારે ઇંથી વહેતી ઘણી દુષ્ટતા જગતને અપવિત્ર કરી રહી છે અને તેને અંતિમ વિનાશ માટે તૈયાર કરી રહી છે. છતાં જે સ્વયંચાલિત યસુખને પ્રેમ કરે છે, તેના માટે પોતાની આત્મિકતા ઈશ્વર સમક્ષ ઉઘાડી મૂકવા કરતાં સહનશ્વર મનુષ્ય સમક્ષ સ્વીકારોક્તિ કરવી વધુ રુચિકર લાગે છે. પાપનો ત્યાગ કરવા કરતાં પ્રાયશ્ચિત્ત કરવું માનવીય સ્વભાવને વધુ સહજ સ્વીકાર્ય લાગે છે; માંસિક વાસનાઓને ક્રૂર પર યદાવવાને બદલે ટાટ, બિછૂબુટ્ટી અને દુઃખદાયક સાંકળો દ્વારા દેહને પીડિત કરવું વધુ સરળ છે. ખ્રિસ્તના જૂઆ આગળ નમવા કરતાં શારીરિક મન જે ભારે જૂઆ વહન કરવા તૈયાર રહે છે, તે ખરેખર ભારે છે.”

“ખ્રિસ્તના પ્રથમ આગમનના સમયમાં રોમના ચર્ચ અને ચર્ચીય ચર્ચ વચ્ચે અદ્ભુત સમાનતા જોવા મળે છે. જ્યારે ચર્ચીઓ ગુપ્ત રીતે દેવની વ્યવસ્થાના દરેક સિદ્ધાંતને તળીયે નાખતા હતા, ત્યારે બહારથી તેઓ તેની આજ્ઞાઓના પાલનમાં કઠોર હતા, અને એવી માંગણીઓ તથા પરંપરાઓનો ભાર તેના પર મૂકતા હતા કે આજ્ઞાપાલન દુઃખદાયક અને ભારરૂપ બની જતું હતું. જેમ ચર્ચીઓ વ્યવસ્થા પ્રત્યે આદર દર્શાવવાનો દાવો કરતા હતા, તેમ જ રોમનવાદીઓ ક્રોધ પ્રત્યે આદર ધરાવવાનો દાવો કરે છે. તેઓ ખ્રિસ્તના દુઃખોના પ્રતીકને ઉજ્જવિલ કરે છે, જ્યારે પોતાના જીવનમાં તેઓ તેનાથી પ્રતિનિધિત થનારા ખ્રિસ્તનો ઇનકાર કરે છે.”

“પાપવાદીઓ તેમના ચર્ચો પર, તેમના વેદીઓ પર, અને તેમના વસ્ત્રો પર કોસો મૂકે છે. સર્વત્ર કોસનું ચિહ્ન દેખાય છે. સર્વત્ર તેને બાહ્યરૂપે માન અપાય છે અને ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવે છે. પરંતુ ખ્રિસ્તના ઉપદેશો નિર્રર્થક પરંપરાઓના ઢગલા, ખોટી વ્યાખ્યાઓ, અને કઠોર માંગણીઓની નીચે દટાઈ ગયા છે. ત્રાણકર્તાનાં સંકુચિત મનવાળા ચર્ચીઓ વિષેના શબ્દો, રોમન કેથોલિક ચર્ચના આગેવાનો પર હજી વધુ શક્તિપૂર્વક લાગુ પડે છે: ‘તેઓ ભારે અને વહન કરવા કઠિન બોજાઓ બાંધે છે અને મનુષ્યોના ખભા પર મૂકે છે; પરંતુ તેઓ પોતે પોતાની એક આંગળીથી પણ તેમને હલાવશે નહીં.’ મથિ 23:4. અંતરાત્માસયેત આત્માઓ અપમાનિત થયેલા ઈશ્વરના કોપના ભયથી સતત આતંકમાં રાખવામાં આવે છે, જ્યારે ચર્ચના ઘણા ઉચ્ચપદસ્થ લોકો વૈભવ અને ઇન્દ્રિયસુખમાં જીવન વિતાવે છે.”

“મૂર્તિઓ અને અવશેષોની ઉપાસના, સંતોની આવાહન પ્રાર્થના, અને પોપનું મહિમામંડન—આ બધું લોકોનેનાં મનને દેવથી અને તેમના પુત્રથી દૂર આકર્ષવા માટે શૈતાનના ઉપાય છે. તેમના વિનાશને સિદ્ધ કરવા માટે, તે તેમની દૃષ્ટિને તેમાંથી ફેરવવાનો પ્રયત્ન કરે છે, જેના દ્વારા જ તેઓ ઉદ્ધાર મેળવી શકે છે. તે તેમને એવા કોઈપણ વિષય તરફ દોરી જશે, જેને તેમના સ્થાને રાખી શકાય, જેમણે કહ્યું છે: ‘હે મહેનત કરનારાઓ અને ભારથી દબાયેલા બધાજ લોકો, મારી પાસે આવો; અને હું તમને વિશ્રામ આપીશ.’ મથિ 11:28.”

“પરમ વિવાદમાં દાવ પર લાગેલા ચર્ચાર્થ મુદ્દાઓ, પાપના સ્વભાવ તથા દેવના ચરિત્રને ખોટી રીતે રજૂ કરવું એ શૈતાનનો સતત પ્રયાસ છે. તેની કુતર્કબાજી દૈવી ચર્ચના બાંધકારને હળવો કરે છે અને મનુષ્યોને પાપ કરવાની છૂટ આપે છે. તે જ સમયે, તે તેમને દેવ વિશે એવી ખોટી કલ્પનાઓ પોષવા પ્રેરિત કરે છે કે તેઓ દેવને પ્રેમથી નહિ, પરંતુ ભય અને દ્વેષથી જુએ. તેના પોતાના ચરિત્રમાં રહેલી ક્રૂરતા સર્જનહારને આક્ષેપરૂપે અર્પાય છે; તે ધર્મચર્ચના ચર્ચાર્થોમાં મૂર્તિમંત બને છે અને ઉપાસનાના પ્રણાલીઓમાં ચર્ચાર્થ થાય છે. આ રીતે મનુષ્યોના મન અંધકારમય બને છે, અને શૈતાન તેમને દેવ વિરુદ્ધ યુદ્ધ કરવા માટે પોતાના સાધન તરીકે કબજામાં લે છે. દૈવી ગુણધર્મો વિશેની વિકૃત કલ્પનાઓ

દ્વારા અહિંદુ જા તિઓ એવું માનવા દોરાઈ કે દેવતાની કૃપા પ્રાપ્ત કરવા માનવ બલિઓ આવશ્યક છે; અને મૂર્તિપૂજાના વિવિધ સ્વરૂપો હેઠળ ભયાનક ક્રૂરતાઓ આચરવામાં આવી છે.”

“રોમન કેથોલિક ચર્ચ, મૂર્તિપૂજા અને ખ્રિસ્તી ધર્મના સ્વરૂપોને એકત્ર કરીને, અને મૂર્તિપૂજાની જેમ ઈશ્વરના સ્વભાવનું ખોટું પ્રતિનિધિત્વ કરીને, એવી પ્રથાઓનો આશ્રય લીધો છે, જે ક્રૂરતા અને ઘૃણાસ્પદતામાં કશી રીતે ઓછી નહોતી. રોમના સર્વોચ્ચ પ્રભુત્વના દિવસોમાં, લોકોને તેની શિક્ષાઓને સ્વીકારવા મજબૂર કરવા માટે યાતનાના સાધનો હતા. જે લોકો તેના દાવાઓને સ્વીકારતા નહોતા, તેમના માટે સળિયા પર બળાવવાની સજા હતી. એવા વ્યાપક પ્રમાણમાં હત્યાકાંડો થયા કે જે ન્યાયના દિવસે પ્રગટ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી ક્યારેય જાણી શકાશે નહીં. ચર્ચના મહાનુભાવો, પોતાના સ્વામી શેતાનના આદેશ હેઠળ, એવી રીતો શોધવા અભ્યાસ કરતા હતા કે જેના દ્વારા શક્ય તેટલી ભયાનક યાતના પહોંચાડવામાં આવે અને છતાં પીડિતનું જીવન અંત ન પામે. અનેક ક્રિસ્તીઓમાં, તે નરકીય પ્રક્રિયા માનવીય સહનશક્તિની પરમ સીમા સુધી વારંવાર દોહરાવવામાં આવતી, જ્યાં સુધી પ્રકૃતિએ સંઘર્ષ છોડી ન દીધો, અને પીડિતે મરણને મીઠી મુક્તિ તરીકે આવકાર્યું.”

“રોમના વિરોધીઓનું ભાગ્ય આવું જ હતું. અને તેના અનુયાયીઓ માટે તેના પાસે યાબુકની સજા, ક્ષીણકારી ભૂખમરો, અને દેહની દરેક કલ્પનીય, હૃદયવેદક પ્રકારની કઠોર તપસ્યાનું શિસ્તાનુશાસન હતું. સ્વર્ગની કૃપા પ્રાપ્ત કરવા માટે, પ્રાયશ્ચિત્ત કરનારાઓએ પ્રકૃતિના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને ઈશ્વરના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કર્યું. તેમને શીખવવામાં આવ્યું કે માનવના પૃથ્વી પરના પ્રવાસને આશીર્વાદિત અને આનંદિત કરવા માટે તેણે જે બંધનો રચ્યા છે, તે બંધનોને તોડી નાંખવા. કબ્રસ્તાનમાં એવા લાખો ભોગ બનનારાઓ સમાયેલા છે, જેમણે પોતાના જીવનને પોતાની સહજ સ્નેહભાવનાઓને વશમાં લેવા માટે, અને પોતાના સહજીવો પ્રત્યેની દરેક સહાનુભૂતિપૂર્ણ વિચાર અને ભાવનાને ઈશ્વરને અપ્રિય ગણાવી દબાવી નાખવાના નિષ્ફળ પ્રયત્નોમાં વિતાવી દીધું.”

“જો આપણે શેતાનની તે નિર્ધારિત ક્રૂરતાને સમજવી હોય, જે સૈંકડો વર્ષોથી પ્રગટ થતી આવી છે—એવા લોકોમાં નહીં જેઓએ કદી દેવ વિષે સાંભળ્યું જ નથી, પરંતુ ખ્રિસ્તીજગતના એકદમ હૃદયમાં અને તેની સમગ્ર વ્યાપ્તિમાં—તો આપણને માત્ર રોમનવાદના ઇતિહાસ તરફ જોવાનું છે. છેતરપિંડીની આ વિશાળ પ્રણાલી દ્વારા દુષ્ટતાનો રાજકુમાર દેવ પર અપમાન લાવવાનો અને મનુષ્ય પર દુર્દશા લાદવાનો પોતાનો હેતુ સિદ્ધ કરે છે. અને જ્યારે આપણે જોઈએ છીએ કે તે ચર્ચના નેતાઓ દ્વારા પોતાને કેટલો સફળતાપૂર્વક છુપાવે છે અને પોતાનું કાર્ય પૂર્ણ કરે છે, ત્યારે આપણે વધુ સારી રીતે સમજી શકીએ છીએ કે તેને બાઇબલ પ્રત્યે એટલી ધોર વૈરભાવના કેમ છે. જો તે પુસ્તક વાંચવામાં આવે, તો દેવની દયા અને પ્રેમ પ્રગટ થશે; એ દેખાશે કે તે મનુષ્યો પર આ ભારે બોજોમાંથી એકપણ મૂકતો નથી. તે તો માત્ર એટલું જ માંગે છે કે હૃદય ભંગાયેલું અને પસ્તાવાભર્યું હોય, અને આત્મા નમ્ર તથા આજ્ઞાકારી હોય.”

“ખ્રિસ્ત તે પોતાના જીવનમાં ક્યારેય એવો દાખલો આપ્યો નથી કે પુરુષો અને સ્ત્રીઓ સ્વર્ગ માટે યોગ્ય બનવા મહોમાં પોતાને બંધ કરી લે. તેમણે ક્યારેય એવું શિક્ષણ આપ્યું નથી કે પ્રેમ અને સહાનુભૂતિને દબાવી નાખવી જોઈએ. ઉદ્ધારકનું હૃદય પ્રેમથી છલકાતું હતું. મનુષ્ય જેટલો નૈતિક પરિપૂર્ણતાની નજીક પહોંચે છે, તેટલી તેની સંવેદનાઓ વધુ તીવ્ર બને છે, પાપ વિષેની તેની ગ્રહણશક્તિ વધુ પ્રખર બને છે, અને પીડિતો પ્રત્યેની તેની સહાનુભૂતિ વધુ ઊંડી બને છે. પોપ પોતાને ખ્રિસ્તનો પ્રતિનિધિ હોવાનો દાવો કરે છે; પરંતુ તેનો સ્વભાવ આપણા ઉદ્ધારકના સ્વભાવની સરખામણીમાં કેમ ઠરે છે? શું ખ્રિસ્ત ક્યારેય એવા તરીકે ઓળખાયા હતા કે જેઓ લોકોએ સ્વર્ગના રાજા તરીકે તેમને માન ન આપ્યું હોય એટલા માટે તેમને કારાગૃહમાં મોકલે અથવા યાતનાના ચંત્ર પર ચઢાવી દે? જેમણે તેમને સ્વીકાર્યા ન હોય, એવા લોકોને મૃત્યુદંડ આપતા તેમના સ્વર્ગ ક્યારેક સાંભળવામાં આવ્યો હતો? જ્યારે સમારીયાના એક ગામના લોકોએ તેમનો અનાદર કર્યો, ત્યારે પ્રેરિત યોહાન ક્રોધથી ભરાઈ ગયો અને પૂછ્યું: ‘પ્રભુ, શું તમે ઈસ્રોઈઓ કે અમે આજ્ઞાપાલકો તરીકે આકાશમાંથી અગ્નિ ઊતરી આવે અને તેમને

ભસ્મ કરી નાખે, જેમ એલિયાએ કર્યું હતું?’ ઈસુએ પોતાના શિષ્ય તરફ દયાભરી નજર કરી અને તેના કઠોર આત્મ ભાવને ઠપકો આપતાં કહ્યું: ‘મનુષ્ય પુત્ર મનુષ્યોના પ્રાણનો નાશ કરવા નથી આવ્યો, પરંતુ તેમને બચાવવા આવ્યો છે.’ લૂક 9:54, 56. ખ્રિસ્ત દ્વારા પ્રગટ કરાયેલ આત્મિકતાથી તેમના કહેવાતા પ્રતિનિધિનો આત્મિક કેટલો ભિન્ન છે.”

“રોમની ચર્ચ હવે પોતાની ભયાનક ફૂરતાઓના ઇતિહાસને માફીનામાઓથી ઢાંકી, વિશ્વ સમક્ષ એક આકર્ષક મુખાકૃતિ રજૂ કરે છે. તેણે પોતાને ખ્રિસ્તસદૃશ વસ્ત્રોથી આવરી લીધી છે; પરંતુ તે બદલાઈ નથી. ભૂતકાળના યુગોમાં પાપાશાહીમાં જે જે સિદ્ધાંતો અસ્તિત્વમાં હતા, તે બધાં આજે પણ અસ્તિત્વમાં છે. અતિ અંધકારમય યુગોમાં ઘડવામાં આવેલા ઉપદેશો આજે પણ માન્ય રાખવામાં આવે છે. કોઈપણ પોતાને ભ્રમમાં ન મૂકે. જેને સન્માન આપવા માટે પ્રોટેસ્ટન્ટો હવે એટલા તૈયાર છે તે પાપાશાહી એ જ છે, જેણે સુધારણા-યુગના દિવસોમાં વિશ્વ પર શાસન કર્યું હતું, જ્યારે દેવના મનુષ્યો તેના અધર્મને પ્રગટ કરવા માટે પોતાના પ્રાણોના જોખમે ઊભા રહ્યા હતા. તે જ ગર્વ અને અહંકારી દાવાધિકાર આજે પણ તેમાં છે, જેણે રાજાઓ અને રાજકુમારો પર પ્રભુત્વ જમાવ્યું હતું અને દેવના અધિકારોનો દાવો કર્યો હતો. તેનું સ્વરૂપ આજે પણ એટલું જ ફૂર અને નિરંકુશ છે જેટલું ત્યારે હતું, જ્યારે તેણે માનવીય સ્વતંત્રતાને ચૂરચૂર કરી હતી અને પરમોચ્ચના સંતોને વધ કર્યા હતા.”

“પોપસત્તા એ જ છે જેવું ભવિષ્યવાણીએ જણાવ્યું હતું કે તે હશે—અંતિમ સમયનો ધર્મત્યાગ. 2 થેસ્સલોનિકીઓ 2:3, 4. પોતાની નીતિના એક ભાગરૂપે તે એવો સ્વભાવ ધારણ કરે છે, જે તેના હેતુની સિદ્ધિ માટે સર્વોત્તમ સાબિત થાય; પરંતુ રંગ બદલતા ગિરગિટ જેવા રૂપના નીચે તે સર્પનું અપરિવર્તિત વિષ છુપાવે છે. ‘ધર્મવિરોધીઓ સાથે, કે ધર્મવિરોધની શંકા હેઠળ આવેલા લોકો સાથે, વિશ્વાસ રાખવો જોઈએ નહીં’ (Lenfant, volume 1, page 516), તે જાહેર કરે છે. શું આ શક્તિને, જેના હજારો વર્ષોના ઇતિહાસ સંતોના રક્તથી લખાયેલા છે, હવે ખ્રિસ્તની કલીસિયાનો એક ભાગ તરીકે સ્વીકારવામાં આવશે?”

“પ્રોટેસ્ટન્ટ દેશોમાં આ દાવો કારણવિહીણો નથી કે કેથોલિકવાદ અને પ્રોટેસ્ટન્ટવાદ વચ્ચેનો ભેદ ભૂતકાળની સરખામણીએ હવે એટલો વિશાળ રહ્યો નથી. બદલાવ આવ્યો છે; પરંતુ એ બદલાવ પાપાશાહીમાં નથી. ખરેખર, કેથોલિકવાદ આજના અસ્તિત્વમાં રહેલા પ્રોટેસ્ટન્ટવાદના મોટા ભાગ સાથે ઘણો સામ્ય ધરાવે છે, કારણ કે સુધારકોના દિવસોથી પ્રોટેસ્ટન્ટવાદમાં અતિશય અધોગતિ આવી છે.”

“જેમ પ્રોટેસ્ટન્ટ ચર્ચો જગતની કૃપા મેળવવા પ્રયત્નશીલ રહી છે, તેમ ખોટી દાનશીલતાએ તેમની આંખો અંધ કરી દીધી છે. તેઓ એટલું પણ નથી જોતા કે દરેક દુષ્ટ બાબત વિષે સારો માનવું યોગ્ય છે; અને તેના અનિવાર્ય પરિણામરૂપે તેઓ અંતે દરેક સારા વિષે દુષ્ટ માનવા લાગશે. સંતોને એક વખત સોંપવામાં આવેલા વિશ્વાસના પક્ષમાં અડગ રહીને તેની રક્ષા કરવા બદલે, તેઓ હવે, જાણે તેમ, રોમ સમક્ષ તેના વિષે રાખેલા પોતાના અદાનશીલ મત માટે ક્ષમાયાચના કરી રહ્યા છે, પોતાની સાંકડા-મનવૃત્તિ માટે ક્ષમા માંગી રહ્યા છે.”

“જેઓ રોમન ધર્મપ્રણાલીને અનુકૂળ દૃષ્ટિથી નથી જોતાં, એવા લોકોના પણ એક મોટા વર્ગને તેની શક્તિ અને પ્રભાવથી બહુ ઓછો ભય જણાય છે. ઘણાં લોકો દલીલ કરે છે કે મધ્યયુગોમાં ૮ ચાપેલી બુદ્ધિ, ગમ્મય અને નૈતિક અંધકારમય સ્થિતિએ તેના સિદ્ધાંતો, અંધશ્રદ્ધાઓ અને દમનના પ્રસારને અનુકૂળતા આપી હતી, અને આધુનિક સમયની વધુ વિકસિત બુદ્ધિ, શક્તિ, જ્ઞાનનો સર્વત્ર પ્રસાર, અને ધર્મવિષયક બાબતોમાં વધતી ઉદારતા અસહિષ્ણુતા અને તાનાશાહીના પુનરુત્થાનને અસંભવ બનાવે છે. આવી સ્થિતિ આ પ્રબુદ્ધ યુગમાં અસ્તિત્વમાં આવશે—એવો વિચાર જ ઉપહાસનો વિષય બને છે. આ સત્ય છે કે મહાન પ્રકાશ—બૌદ્ધિક, નૈતિક અને ધાર્મિક—આ પેઢી પર પ્રકાશિત થઈ રહ્યો છે. ઈશ્વરના પવિત્ર વચનના ખુલ્લા પૃષ્ઠોમાંથી સ્વર્ગનો પ્રકાશ જગત પર વરસાવવામાં આવ્યો છે. પરંતુ એ યાદ રાખવું જોઈએ કે જેટલો વધુ પ્રકાશ આપવામાં આવે છે, એટલો જ વધુ અંધકાર તેઓમાં હોય

છે, જે તેને વિકૃત કરે છે અને નકારી કાઢે છે.”

“બાઇબલનું પ્રાર્થનાપૂર્વક અધ્યયન પ્રોટેસ્ટન્ટોને પોપશાહીના સાચા સ્વભાવનું દર્શન કરાવશે અને તેમને તેના પ્રત્યે ઘૃણા કરવા તથા તેનાથી દૂર રહેવા પ્રેરિત કરશે; પરંતુ ઘણા લોકો પોતાની જ સમજણના ગર્વમાં એટલા બુદ્ધિમાન ગણાવે છે કે તેઓ સત્યમાં દોરવામાં આવે તે માટે નમ્રતાપૂર્વક દેવને શોધવાની કોઈ જરૂરિયાત અનુભવતા નથી. પોતાની પ્રબુદ્ધતાનો ગર્વ રાખતા હોવા છતાં, તેઓ પવિત્રશાસ્ત્રોથી પણ અજાણ છે અને દેવની શક્તિથી પણ. તેમને પોતાના અંતઃકરણને શાંત કરવા માટે કોઈ ઉપાય જોઈએ છે, અને તેઓ એવી વસ્તુ શોધે છે જે આધ્યાત્મિક રીતે સૌથી ઓછી અને અપમાનજનક રીતે સૌથી ઓછી નમ્ર બનાવનારી હોય. તેઓ જે ઇચ્છે છે તે દેવને યાદ રાખવાની પદ્ધતિ તરીકે ગણાય એવી દેવને ભૂલી જવાની પદ્ધતિ છે. પોપશાહી આ બધાની જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરવા માટે ખૂબ જ યોગ્ય છે. તે માનવજાતિના બે વર્ગો માટે તૈયાર છે, અને તેમાં લગભગ આખું વિશ્વ આવરી લેવાયું છે—તે લોકો, જે પોતાના પુણ્યોથી ઉદ્ધાર મેળવવા માંગે છે, અને તે લોકો, જે પોતાના પાપોમાં જ ઉદ્ધાર મેળવવા માંગે છે. અહીં જ તેની શક્તિનું રહસ્ય છે.”

“મહાન બૌદ્ધિક અંધકારનો એક દિવસ પાપાસત્તાની સફળતા માટે અનુકૂળ હોવાનું દર્શાવવામાં આવ્યું છે. હજી પણ આ સાબિત થશે કે મહાન બૌદ્ધિક પ્રકાશનો એક દિવસ પણ તેની સફળતા માટે તેટલો જ અનુકૂળ છે. ભૂતકાળના યુગોમાં, જ્યારે મનુષ્યો દેવના વચન વિના અને સત્યના જ્ઞાન વિના હતા, ત્યારે તેમની આંખો પર પટ્ટી બાંધવામાં આવી હતી, અને હજારો લોકો ફસાઈ ગયા હતા, તેમના પગ માટે પાથરાયેલું જાળ જોઈ શકતા નહોતાં. આ પેઢીમાં ઘણા એવા છે જેઓની આંખો માનવીય કલ્પિત મંતવ્યોના ઝગમગાટથી ચકાયૌંધ થઈ જાય છે, ‘જેને ખોટી રીતે વિજ્ઞાન કહેવાય છે;’ તેઓ જાળને ઓળખતા નથી, અને જાણે તેમની આંખો પર પટ્ટી બાંધેલી હોય એમ સહેલાઈથી તેમાં જઈ પડે છે. દેવે મનુષ્યની બૌદ્ધિક શક્તિઓને તેના સર્જનહાર તરફથી મળેલી ભેટ તરીકે માનવામાં આવે અને સત્ય તથા ધર્મની સેવા માટે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે એવી યોજના રાખી હતી; પરંતુ જ્યારે ગર્વ અને મહત્વાકાંક્ષા પોષવામાં આવે છે, અને મનુષ્યો પોતાની જ સિદ્ધાંતોને દેવના વચનથી ઊંચા ઠેરવે છે, ત્યારે બુદ્ધિ અજ્ઞાન કરતાં વધુ મોટી હાનિ પહોંચાડી શકે છે. આ રીતે વર્તમાન યુગનું ખોટું વિજ્ઞાન, જે બાઇબલમાંના વિશ્વાસને ખંડિત કરે છે, તે તેના મનોહર સ્વરૂપો સાથે પાપાસત્તાના સ્વીકાર માટે માર્ગ તૈયાર કરવામાં એટલું જ સફળ સાબિત થશે, જેટલું અંધકારયુગોમાં તેના પ્રભુત્વના વિસ્તરણ માટે માર્ગ ખોલવામાં જ્ઞાનને રોકી રાખવું સફળ થયું હતું.”

“હાલમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં ચાલી રહેલી એવી ચળવળોમાં, જેમાં ચર્ચની સંસ્થાઓ અને તેની પ્રથાઓ માટે રાજ્યનો ટેકો સુરક્ષિત કરવાનો પ્રયત્ન થઈ રહ્યો છે, પ્રોટેસ્ટન્ટો પાપવાદીઓના પગલાંમાં પગ મૂકી રહ્યા છે. તેથી પણ વધુ, તેઓ પોપશાહીને એ દ્વાર ખોલી આપી રહ્યા છે કે જેના દ્વારા તે પ્રોટેસ્ટન્ટ અમેરિકામાં ફરી તે સર્વોચ્ચતા પ્રાપ્ત કરે, જે તેણે જૂના વિશ્વમાં ગુમાવી દીધી છે. અને જે વાત આ ચળવળને વધુ મહત્વપૂર્ણ બનાવે છે, તે આ હકીકત છે કે તેની સામે રાખવામાં આવેલ મુખ્ય હેતુ રવિવાર-પાલનનો અમલ કરાવવાનો છે—એક એવી પ્રથા, જેનો ઉદ્ભવ રોમ સાથે થયો હતો, અને જેને તે પોતાનાં અધિકારના ચિહ્ન તરીકે દાવો કરે છે. તે પોપશાહીનો આત્મા છે—લૌકિક રીતરિવાજો સાથે સુસંગત થવાનો આત્મા, દેવની આજ્ઞાઓ કરતાં માનવીય પરંપરાઓને વધુ આદર આપવાનો ભાવ—જે પ્રોટેસ્ટન્ટ ચર્ચોમાં વ્યાપી રહ્યો છે અને તેમને રવિવારના ઉજ્જતીકરણનું એ જ કાર્ય કરવા દોરી રહ્યો છે, જે કાર્ય પોપશાહી તેમના પહેલાં કરી ચૂકી છે.”

“જો વાયક આવનારી સંઘર્ષમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સાધનશક્તિઓને સમજવા ઇચ્છે, તો તેને માત્ર એટલું જ કરવાનું છે કે ભૂતકાળના યુગોમાં એ જ હેતુ માટે રોમે જે સાધનોનો ઉપયોગ કર્યો હતો તેના વર્ણનને અનુસરે. જો તે જાણવું ઇચ્છે કે પાપવાદીઓ અને પ્રોટેસ્ટન્ટો મળીને તેમના મતસિદ્ધાંતોને અસ્વીકાર કરનારાઓ સાથે કેવી રીતે વર્તશે, તો તે રોમે શબ્દાથ અને તેના રક્ષકો પ્રત્યે જે આત્મા પ્રગટ કર્યો હતો તે નિહાળી લે.

“રાજકીય આજ્ઞા પત્રે, સર્વસામાન્ય સભાઓના નિર્ણયોની ઘોષણાઓ, અને લૌકિક સત્તા દ્વારા સમર્થિત ચર્ચના વિધિનિયમો—આ તે પગથિયાં હતા, જેઓ દ્વારા મૂર્તિપૂજક ઉત્તર સવખ્ત્રિ સ્તરી જગતમાં માનના સ્થાન સુધી પહોંચ્યો. રવિવારના પાલનને ફરજિયાત બનાવતું પ્રથમ જાહેર પગલું કોન્સ્ટાન્ટીન દ્વારા ઘડવામાં આવેલ કાયદો હતું. (ઈ.સ. ૩૨૧) આ આજ્ઞા પત્ર અનુસાર નગરવાસીઓને “સૂર્યના પૂજનીય દિવસે” વિશ્રામ કરવો આવશ્યક હતો, પરંતુ ગ્રીક લોકોને પોતાની કૃષિકાર્યની પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવાની મંજૂરી અપાઈ હતી. તત્કાલે તે એક અન્યધર્મી વિધાન હોવા છતાં, ખ્રિસ્તી ધર્મનો નામમાત્ર સ્વીકાર કર્યા પછી સમ્રાટ દ્વારા તેનો અમલ કરાવવામાં આવ્યો.”

રાજકીય આજ્ઞાપત્ર દેવી સત્તાનું પૂરતું પ્રતિસ્થાન સાબિત ન થતાં, યૂસેબિયસ—એક એવો બિશપ, જે રાજકુમારોની કૃપા મેળવવા માંગતો હતો અને જે કોન્સ્ટાન્ટાઇનનો વિશેષ મિત્ર તથા ખુશામતિયો હતો—એવો દાવો આગળ ધપાવ્યો કે ખ્રિસ્તે સબ્બાથને રવિવારે સ્થાનાંતરિત કર્યો હતો. આ નવા સિદ્ધાંતના પુરાવા તરીકે શાસ્ત્રોમાંથી એક પણ સાક્ષ્ય રજૂ કરવામાં આવ્યું નહોતું. યૂસેબિયસ પોતે જ અજાણતાં તેની અસત્યતાને સ્વીકારી લે છે અને આ ફેરફારના વાસ્તવિક કર્તાઓ તરફ સંકેત કરે છે. તે કહે છે, “જે જે બાબતો સબ્બાથના દિવસે કરવી કર્તવ્ય હતી, તે બધી અમે પ્રભુના દિવસે સ્થાનાંતરિત કરી છે.”—Robert Cox, Sabbath Laws and Sabbath Duties, page 538. પરંતુ રવિવારના પક્ષની આ તર્ક, જેમ કે તે નિરાધાર હતો, તેમ છતાં મનુષ્યોને પ્રભુના સબ્બાથને ત્રાંપવા માટે વધુ નિર્ભીક બનાવવામાં કામે આવ્યો. જે બધા જગત દ્વારા માન પ્રાપ્ત કરવા ઇચ્છતા હતા, તેઓએ આ લોકપ્રિય ઉત્સવ સ્વીકારી લીધો.

“જેમ જેમ પાપાસત્તા દૃઢપણે સ્થાપિત થતી ગઈ, તેમ તેમ રવિવારના મહિમાકરણનું કાર્ય આગળ વધારવામાં આવ્યું. થોડા સમય સુધી, લોકો જ્યારે ચર્ચમાં હાજર ન હોય ત્યારે કૃષિ કાર્યમાં પ્રવૃત્ત રહેતા, અને સાતમો દિવસ હજી પણ શબ્બાથ તરીકે માનવામાં આવતો. પરંતુ ધીરે ધીરે પરિવર્તન લાવવામાં આવ્યું. પવિત્ર પદ પર રહેલાઓને રવિવારે કોઈપણ નાગરિક વિવાદમાં નિર્ણય આપવાનો પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો. થોડા સમય પછી, દરેક વર્ગના તમામ લોકોને આદેશ આપવામાં આવ્યો કે તેઓ સામાન્ય શ્રમથી દૂર રહે; નહિતર મુક્તજનોને દંડ અને સેવકોના મામલે ચાબુકની સજા કરવામાં આવે. ત્યારબાદ એવો ફરમાન કરવામાં આવ્યો કે ધનિક પુરુષોને તેમની મિલકતના અડધા ભાગના નુકસાન દ્વારા દંડિત કરવાના; અને અંતે, જો તેઓ હજી પણ હઠીલા રહે, તો તેમને દાસ બનાવવાના. નીચલા વર્ગોને સદાકાળના દેશનિકાલની સજા ભોગવવાની હતી.”

“ચમત્કારોને પણ કાજ લગાડવામાં આવ્યા હતા. અન્ય અજાયબીઓમાં એવું અહેવાલ આપવામાં આવ્યું હતું કે એક ખેડૂત, જે રવિવારે પોતાનું ખેતર હળ ચલાવવા જતો હતો, તેણે જ્યારે લોખંડથી પોતાનું હળ સાફ કર્યું, ત્યારે તે લોખંડ તેના હાથમાં મજબૂતીથી ચોંટી ગયું, અને બે વર્ષ સુધી તે તેને પોતાના સાથે ફરતો રહ્યો, ‘તેની અત્યંત ભારે પીડા અને શરમ માટે.’—Francis West, Historical and Practical Discourse on the Lord’s Day, page 174.”

“પછી પોપે આદેશ આપ્યો કે પરિશના પાદરીએ રવિવારનું ઉલ્લંઘન કરનારાઓને ચેતવવા જોઈએ અને તેમને ચર્ચમાં જવા તથા પોતાની પ્રાર્થનાઓ કરવા પ્રોત્સાહિત કરવા જોઈએ, જેથી તેઓ પોતાના ઉપર અને પોતાના પડોશીઓ ઉપર કોઈ મોટી આપત્તિ ન લાવે. એક ધાર્મિક સભાએ તે દલીલ આગળ ધરી, જે ત્રણ ચારથી એટલી વ્યાપક રીતે ઉપયોગમાં લેવાઈ છે, પ્રોટેસ્ટન્ટો દ્વારા પણ, કે કારણ કે કેટલાક લોકો રવિવારે કામ કરતાં વખતે વીજળીના આઘાતથી ઘાયલ થયા હતા, તેથી તે જ સબ્બાથ હોવો જોઈએ. ‘આ સ્પષ્ટ છે,’ ધર્માધિકારીઓએ કહ્યું, ‘કે આ દિવસની તેમની અવગણના ઉપર દેવનો અપ્રસન્નતા કેટલી ભારે હતી.’ ત્રણ ચાર બાદ આ વિનંતી કરવામાં આવી કે પાદરીઓ અને સેવકો, રાજાઓ અને રાજકુમારો, અને બધા વિશ્વના સુલોકો ‘આ દિવસને ફરીથી તેના સન્માન પર સ્થાપિત કરવા માટે, અને ખ્રિસ્તી ધર્મની પ્રતિષ્ઠા માટે, ભવિષ્યમાં તેને વધુ ભક્તિ લાવથી પાળવામાં આવે તે માટે, પોતાના સર્વોચ્ચ મત પ્રયત્ન કરે અને કાળજીનો ઉપયોગ કરે.’—Thomas Morer, Discourse in Six Dialogues on

the Name, Notion, and Observation of the Lord's Day, page 271."

પરિષદોના હુકમો અપર્યાપ્ત સાબિત થતાં, લોકોના હૃદયોમાં ભય પેદા કરે અને તેઓને રવિવારે શ્રમ કરવાથી વિરત રહેવા માટે બળપૂર્વક પ્રેરિત કરે એવો એક ફરમાન બહાર પાડવા માટે લોકિક સત્તાધીશો પાસે વિનંતી કરવામાં આવી. રોમમાં યોજાયેલા એક ધર્મસભામાં, અગાઉના બધા નિર્ણયો વધુ બળ અને ગૌરવપૂર્ણ ઔપચારિકતા સાથે ફરીથી સમર્થિત કરવામાં આવ્યા. તેઓને કળીસિયાના કાયદામાં પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો અને લગભગ સમગ્ર ખ્રિસ્તી જગતમાં નાગરિક સત્તાધીશો દ્વારા તેમનો અમલ કરાવવામાં આવ્યો. (જુઓ Heylyn, History of the Sabbath, pt. 2, ch. 5, sec. 7.)

તથાપિ રવિવારના પાલન માટે શાસ્ત્રીય અધિકારના અભાવે થોડું નહિ પરંતુ ઘણું સંકોચ ઊભું કર્યું. લોકોએ પોતાના શિક્ષકોના અધિકાર પર પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો કે તેઓ ચહોવાની આ સ્પષ્ટ ઘોષણાને—“સાતમો દિવસ તારા પ્રભુ દેવનો શબ્દાથ છે”—સૂર્યના દિવસને માન આપવા માટે કેવી રીતે એક બાજુ મૂકી શકે? બાઇબલના સાક્ષ્યના અભાવને પૂરું કરવા માટે અન્ય ઉપાયો આવશ્યક બન્યા. બારમી સદીના અંત તરફ ઇંગ્લેન્ડની કલીસિયાઓની મુલાકાત લેનાર રવિવારનો એક ઉત્સાહી સમર્થક સત્ય માટેના વિશ્વાસુ સાક્ષીઓ દ્વારા પ્રતિકાર પામ્યો; અને તેના પ્રયત્નો એટલા નિષ્ફળ રહ્યા કે તે થોડા સમય માટે દેશ છોડીને ચાલ્યો ગયો અને પોતાની શિક્ષાઓને અમલમાં મૂકી શકાય તેવા કોઈ ઉપાયની શોધમાં લાગ્યો. જ્યારે તે પાછો ફર્યો ત્યારે આ અભાવ પૂરો કરવામાં આવ્યો હતો, અને તેના અનુવર્તી પરિશ્રમોમાં તેને વધુ સફળતા મળી. તે પોતાની સાથે એક પરચો લાવ્યો, જે પોતે દેવ તરફથી આવેલો હોવાનું દર્શાવવામાં આવતો હતો, અને જેમાં રવિવારના પાલન માટે જરૂરી આજ્ઞા, તથા આજ્ઞાભંગ કરનારાઓને ભયભીત કરી દે તેવી ભયાનક ધમકીઓ સામેલ હતી. આ અમૂલ્ય દસ્તાવેજ—જેટલો અધમ બનાવટી હતો એટલી જ તે સંસ્થાની જેમ જેને તે ટેકો આપતો હતો—આકાશમાંથી પડ્યો હતો અને ચેરુશાલેમમાં, ગોલ્ગોથા ખાતે સંત શિમિયોનની વેદી પર મળ્યો હતો, એવું કહેવાતું હતું. પરંતુ હકીકતમાં, તે જ્યાંથી બહાર પડ્યો તેનો સ્ત્રોત રોમનો પોપીય મહેલ હતો. કલીસિયાની સત્તા અને સમૃદ્ધિને આગળ વધારવા માટે કરાયેલ છેતરપિંડી અને બનાવટો સર્વ યુગોમાં પાપલ સત્તાક્રમ દ્વારા ધાર્મિક રીતે માન્ય ગણવામાં આવી છે.

“આ ફરમાનપત્રમાં શનિવાર બપોરે નવમા કલાકે, એટલે કે ત્રણ વાગ્યાથી, સોમવારે સૂર્યોદય સુધી શ્રમ કરવાનું મનાઈ કરવામાં આવ્યું હતું; અને તેની સત્તા અનેક ચમત્કારોથી પુષ્ટ થયેલી હોવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. એવું કહેવાતું હતું કે નિર્ધારિત સમય પછી શ્રમ કરનારાઓને અંગઘાત વાગતો હતો. એક ચક્કીવાળાએ, જેણે પોતાનું અનાજ પીસવાનો પ્રયત્ન કર્યો, તેણે લોટના સ્થાને રક્તનો પ્રવાહ નીકળતો જોયો, અને પાણીનો જોરદાર પ્રવાહ હોવા છતાં ચક્કીનું પૈડું સ્થિર રહી ગયું. એક સ્ત્રીએ, જેણે લોટ ઓવનમાં મૂક્યો હતો, તે કાઢતી વખતે કાયો જ મળ્યો, જોકે ઓવન ખૂબ જ ગરમ હતો. બીજી એક સ્ત્રી, જેણે નવમા કલાકે બેક કરવા માટે લોટ તૈયાર રાખ્યો હતો, પરંતુ તેને સોમવાર સુધી બાજુએ મૂકી રાખવાનો નિશ્ચય કર્યો, તેણે બીજા દિવસે જાણ્યું કે દૈવી શક્તિ દ્વારા તે રોટલામાં રૂપાંતરિત થઈ ગયો હતો અને બેક પણ થઈ ગયો હતો. એક માણસે, જેણે શનિવારે નવમા કલાક પછી રોટલી બેક કરી, તેણે બીજા દિવસે સવારે, જ્યારે તે તોડી, ત્યારે તેમાંથી રક્ત નીકળતું જોયું. આવી હાસ્યાસ્પદ અને અંધશ્રદ્ધાપૂર્ણ બનાવટો દ્વારા રવિવારના સમર્થકોએ તેની પવિત્રતા સ્થાપિત કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો. (જુઓ Roger de Hoveden, Annals, vol. 2, pp. 526–530.)”

સ્કોટલેન્ડમાં, જેમ ઇંગ્લેન્ડમાં, તેમ રવિવાર માટે વધુ આદર તેની સાથે પ્રાચીન શબ્દાથનો એક હિસ્સો જોડવાથી સુનિશ્ચિત કરવામાં આવ્યો. પરંતુ જે સમયને પવિત્ર માનવો આવશ્યક હતો તે બદલાતો હતો. સ્કોટલેન્ડના રાજાની એક આજ્ઞાએ જાહેર કર્યું કે ‘શનિવારે બપોરે બાર વાગ્યાથી પવિત્ર ગણવું જોઈએ,’ અને તે સમયથી લઈને સોમવારની સવારે સુધી કોઈ મનુષ્યએ સાંસારિક વ્યવહારમાં પ્રવૃત્ત ન થવું જોઈએ.—Morer, pages 290, 291.

“પરંતુ રવિવારની પવિત્રતા સ્થાપિત કરવા માટેના તમામ પ્રયત્નો છતાં, પાપવાદીઓએ પોતે જ જાહેર રીતે સબબાથની દૈવી સત્તા અને તે સંસ્થાની માનવીય ઉત્પત્તિ સ્વીકારી, જેના દ્વારા સબબાથને સ્થાનરૂપ કરવામાં આવ્યો હતો. સોળમી સદીમાં પાપલ પરિષદે સ્પષ્ટ પણે જાહેર કર્યું: ‘બધા ખ્રિસ્તીઓએ યાદ રાખવું જોઈએ કે સાતમો દિવસ દેવ દ્વારા પવિત્ર કરવામાં આવ્યો હતો, અને તે ફક્ત યહૂદીઓ દ્વારા જ નહિ, પરંતુ દેવની આરાધના કરવાનો દાવો કરનાર અન્ય સૌ દ્વારા પણ સ્વીકારવામાં અને પાળવામાં આવ્યો છે; જોકે અમે ખ્રિસ્તીઓએ તેમના સબબાથને પ્રભુના દિવસે પરિવર્તિત કર્યો છે.’—Ibid., pages 281, 282. જેઓ દૈવી કાયદા સાથે છેડછાડ કરી રહ્યા હતા તેઓ પોતાના કાર્યના સ્વભાવથી અજાણ નહોતા. તેઓ જાણપૂર્વક પોતાને દેવથી ઉપર સ્થાપિત કરી રહ્યા હતા.”

“રોમ જે લોકો તેની સાથે અસહમત હતા તેમના પ્રત્યે કેવી નીતિ અપનાવતું હતું તેનું એક પ્રબળ ઉદાહરણ વાલ્ડેન્સીઓ પર થયેલા દીર્ઘ અને રક્તરંજિત અત્યાચાર દરમિયાન આપવામાં આવ્યું હતું; તેમમાંથી કેટલાક શનિવારના પાલનકર્તા હતા. યોથી આજ્ઞા પ્રત્યેની પોતાની વિશ્વસનીયતા માટે બીજાઓએ પણ સમાન રીતે પીડા ભોગવી. ઇથિઓપિયા અને એબિસિનિયાની ક્લીસિયાઓનો ઇતિહાસ વિશેષ મહત્વનો છે. અંધકારયુગના ગાઢ અંધકાર વચ્ચે મધ્ય આફ્રિકાના ખ્રિસ્તીઓ વિશ્વની નજરથી ઓઝલ થઈ ગયા અને ભૂલાઈ ગયા, અને અનેક સદીઓ સુધી તેઓ પોતાના વિશ્વાસના આચરણમાં સ્વતંત્રતા ભોગવતા રહ્યા. પરંતુ અંતે રોમને તેમના અસ્તિત્વનો ભાન થયો, અને એબિસિનિયાનો સમ્રાટ ટ્રેક સમયમાં પોપને ખ્રિસ્તના પ્રતિનિધિ તરીકે સ્વીકારવા માટે ભ્રમિત કરવામાં આવ્યો. ત્યારબાદ અન્ય સમર્પણો પણ અનુસર્યા.”

“સર્વાતિક્ષર દંડોની જોગવાઈ સાથે શનિવારના પાલન પર પ્રતિબંધ મૂકતો એક હુકમ જારી કરવામાં આવ્યો. (જુઓ Michael Geddes, Church History of Ethiopia, pages 311, 312.) પરંતુ પાપલ તાનાશાહી જલદી જ એટલી અસહ્ય જુવાળ બની ગઈ કે એબિસિનિયાનો તેને પોતાની ગરદનમાંથી તોડી નાખવા દૃઢનિશ્ચય બન્યા. ભયાનક સંઘર્ષ પછી રોમનવાદીઓને તેમના પ્રભુત્વક્ષેત્રમાંથી હાંકી કાઢવામાં આવ્યા, અને પ્રાચીન વિશ્વાસનું પુનઃસ્થાપન થયું. ચર્ચ પોતાની સ્વતંત્રતામાં આનંદિત થઈ ઉઠ્યાં, અને તેમણે છેતરપિંડી, ઉન્માદભાવ તથા રોમની નિરંકુશ સત્તા વિષે શીખેલો પાઠ કદી ભૂલ્યો નહીં. પોતાના એકાંત રાજ્યમાં તેઓ ખ્રિસ્તીજગતના બાકીના ભાગ માટે અજાણ્યા રહી, સંતોષપૂર્વક નિવાસ કરતા રહ્યા.”

આફ્રિકાની ક્લીસિયાઓએ સબબાથનું પાલન એ રીતે કર્યું હતું, જેમ પાપલ ક્લીસિયાએ પોતાના સંપૂર્ણ ધર્મત્યાગ પહેલાં કર્યું હતું. તેઓ ઈશ્વરની આજ્ઞાના પાલનરૂપે સાતમા દિવસને પાળતા હતા, ત્યારે તેઓ ક્લીસિયાની પરંપરાને અનુરૂપ રવિવારે શ્રમથી નિવૃત્ત રહેતા હતા. સર્વોચ્ચ સત્તા પ્રાપ્ત કર્યા પછી, રોમે પોતાની જાતના દિવસને ઉચ્ચ સ્થાન આપવા માટે ઈશ્વરના સબબાથને પગતળે ચૂંધી નાખ્યો હતો; પરંતુ લગભગ એક હજાર વર્ષ સુધી છુપાયેલી રહેલી આફ્રિકાની ક્લીસિયાઓ આ ધર્મત્યાગમાં ભાગીદાર બની નહોતી. જ્યારે તેઓ રોમના પ્રભાવાધીન લાવવામાં આવ્યા, ત્યારે તેમને સત્ય સબબાથને એક બાજુ મૂકવા અને ખોટા સબબાથને ઉચ્ચ સ્થાન આપવા માટે બળજબરી કરવામાં આવી; પરંતુ જેમ જ તેમણે પોતાની સ્વતંત્રતા ફરી પ્રાપ્ત કરી, તેમ જ તેઓ યોથી આજ્ઞાના પાલનમાં પાછાં ફર્યા.

“ભૂતકાળના આ અહેવાલો સાચા શબ્દાથ અને તેના રક્ષકો પ્રત્યે રોમની વૈરભાવનાને, તેમજ પોતાની રચેલી પ્રથાને માન આપવા માટે તે જે ઉપાયો અપનાવે છે તેને સ્પષ્ટ રીતે પ્રગટ કરે છે. ઈશ્વરનો વચન શીખવે છે કે જ્યારે રોમન કેથોલિકો અને પ્રોટેસ્ટન્ટો રવિવારના ઉજ્જતિકરણ માટે એક થાશે, ત્યારે આ દૃશ્યો ફરીથી આવર્તિત થશે.

“પ્રકાશિતવાક્ય 13 ની ભવિષ્યવાણી જાહેર કરે છે કે મેષસમાન શિંગડાં ધરાવતા પશુ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામતી શક્તિ ‘પૃથ્વી અને તેમાં વસનારાઓને’ પાપસત્તાની ઉપાસના કરાવશે—જેનું

તે યાં 'ચિત્ત' । જેવો' પશુ દ્વારા પ્રતીકીકરણ કરવામાં આવ્યું છે. બે શિંગડાં ધરાવતો પશુ 'પૃથ્વી પર વસનારાઓને' એવું પણ કહેશે કે તેઓ પશુની પ્રતિમા બનાવે; અને વધુમાં, તે સર્વને, 'નાના અને મોટા, ધનવાન અને ગરીબ, સ્વતંત્ર અને દાસ,' પશુની છાપ સ્વીકારવાનો આદેશ આપશે. પ્રકાશિતવાક્ય 13:11-16. બતાવવામાં આવ્યું છે કે મેષસમાન શિંગડાં ધરાવતા પશુ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામતી શક્તિ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ છે, અને જ્યારે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ રવિવાર-પાલનને અમલમાં મૂકશે—જેને રોમ પોતાની સર્વોચ્ચતાની વિશેષ સ્વીકૃતિ તરીકે દાવો કરે છે—તે ચારે આ ભવિષ્યવાણી પૂર્ણ થશે. પરંતુ પાપસત્તા । પ્રત્યેની આ વંદનામાં યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ એકલું નહીં હોય. જે દેશોએ ક્યારેક તેના આધિપત્યને સ્વીકાર્યું હતું, તેમાં રોમનો પ્રભાવ હજી સુધી નષ્ટ થયો નથી. અને ભવિષ્યવાણી તેની સત્તાની પુનઃસ્થાપનાની આગાહી કરે છે. 'મેં તેના મસ્તકોમાંના એકને જાણે મરણાંતક ઘા લાગ્યો હોય તેમ જોયું; અને તેનો મરણાંતક ઘા સાજો થયો: અને આખું જગત તે પશુને જોઈ અચંબિત થયું.' શ્લોક 3. તે મરણાંતક ઘા લાગવો 1798માં પાપસત્તાના પતન તરફ સંકેત કરે છે. આ પછી, પ્રભુવક્ત્તા । કહે છે, 'તેનો મરણાંતક ઘા સાજો થયો: અને આખું જગત તે પશુને જોઈ અચંબિત થયું.' પૌલસ પૃષ્ઠ પણ જણાવે છે કે 'પાપનો મનુષ્ય' બીજા આગમન સુધી ચાલુ રહેશે. 2 થેસ્સલોનિકીઓને 2:3-8. સમયના અતિ અંત સુધી તે છેતરપિંડીનું કાર્ય આગળ ધપાવશે. અને પ્રકાશિતવાક્યનો લેખક, પાપસત્તાનો જ ઉલ્લેખ કરતાં, આ પણ જાહેર કરે છે: 'પૃથ્વી પર વસનારાં તે સર્વ તેની ઉપાસના કરશે, જેમનાં નામો જીવનના પુસ્તકમાં લખાયેલા નથી.' પ્રકાશિતવાક્ય 13:8. જૂના અને નવા—બંને વિશ્વભ્રમમાં, રોમન ચર્ચની સત્તા । પર જ સંપૂર્ણપણે આધાર રાખતી રવિવાર-સંસ્થાને અપાતી માન-મર્યાદા દ્વારા પાપસત્તાને વંદના પ્રાપ્ત થશે."

"ઓગણીસમી સદીના મધ્યકાળથી, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં ભવિષ્યવાણીના વિદ્યાર્થીઓએ આ સાક્ષ્ય વિશ્વ સમક્ષ રજૂ કર્યું છે. હવે જે ઘટનાઓ બની રહી છે, તેમાં આ આગાહી પૂર્ણ થવાની દિશામાં ઝડપી પ્રગતિ દેખાય છે. રવિવાર-પાલન માટે દૈવી અધિકારનો જેવો દાવો પોપવાદી આગેવાનો કરે છે, જેમણે ઈશ્વરની આજ્ઞાના સ્થાને ચમત્કારો ઘડી કાઢ્યા હતા, એવો જ દાવો પ્રોટેસ્ટન્ટ શિક્ષકો તરફથી પણ કરવામાં આવે છે, અને જેમ તેમની પાસે શાસ્ત્રીય પુરાવાનો અભાવ હતો તેમ જ અહીં પણ છે. માનવો પર ઈશ્વરના દંડ તેમના રવિવાર-શબ્દાથના ઉલ્લંઘનને કારણે આવે છે, એવો દાવો ફરીથી કરવામાં આવશે; તે તો હવે જ આગ્રહપૂર્વક રજૂ થવા માંડ્યો છે. અને રવિવાર-પાલનને અમલમાં લાવવાનો એક આંદોલન ઝડપથી બળ પામી રહ્યો છે."

રોમન ચર્ચ પોતાની દૂરંદેશી અને ચાતુર્યમાં અદ્ભુત છે. જે આવવાનું છે તે તે વાંચી શકે છે. તે પોતાના સમયની રાહ જો છે, કારણ કે તે જોઈ રહી છે કે પ્રોટેસ્ટન્ટ ચર્ચો ખોટા શબ્દાથને સ્વીકારીને તેને માન આપી રહ્યા છે અને તેને અમલમાં મૂકવા માટે એ જ સાધનોનો ઉપયોગ કરવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે, જેનો ઉપયોગ તેણે પોતે ભૂતકાળના દિવસોમાં કર્યો હતો. જે લોકો સત્યના પ્રકાશને નકારી કાઢે છે, તેઓ હજી પણ પોતાની જાતને અચૂક કહેતી આ સત્તાની સહાયતા માંગીશે, જેથી તે એવી સંસ્થાને ઊંચું સ્થાન આપે જેની ઉત્પત્તિ તેના દ્વારા થઈ હતી. આ કાર્યમાં પ્રોટેસ્ટન્ટોની સહાય માટે તે કેટલી સહેલાઈથી આગળ આવશે, તેનો અનુમાન કરવો મુશ્કેલ નથી. ચર્ચની આજ્ઞાનો ભંગ કરનારાઓ સાથે કેવી રીતે વર્તવું તે પાપલ નેતાઓ કરતાં વધુ સારી રીતે કોણ સમજે છે?

રોમન કેથોલિક ચર્ચ, તેની સર્વ શાખાઓ સાથે વિશ્વભરમાં વ્યાપેલી, પોપના સિંહાસનના નિયંત્રણ હેઠળ અને તેના હિતોની સેવા કરવા માટે રચાયેલું એક વિશાળ સંગઠન બને છે. પૃથ્વીના દરેક દેશમાં આવેલા તેના લાખો સભ્યોને એવી શિક્ષા આપવામાં આવે છે કે તેઓ પોતાને પોપ પ્રત્યેની વફાદારીથી બંધાયેલાં માને. તેમની રાષ્ટ્રીયતા કે તેમનું શાસન કંઈપણ હોય, તેઓએ ચર્ચની સત્તાને અન્ય સર્વ સત્તાઓથી ઉપર ગણવી છે. તેઓ રાજ્ય પ્રત્યેની પોતાની નિષ્ઠા પ્રતિજ્ઞાબદ્ધ કરતાં શપથ લેતાં હોય, તો પણ તેની પાછળ રોમ પ્રત્યેની આજ્ઞાપાલનની પ્રતિજ્ઞા રહેલી છે, જે તેને વિરોધી એવા તેના હિતોને અણગમતા દરેક વચનમાંથી તેમને મુક્ત કરે છે.

“ઇતિહાસ રાષ્ટ્રોના કાર્યો માં પોતાને કૌશલ્યપૂર્વક અને અવિરત રીતે ઘુસાડવાના તેના પ્રયત્નોની સાક્ષી આપે છે; અને એક વાર પાપો જમાવ્યા પછી, રાજકુમારો અને પ્રજાના વિનાશના મૂલ્યે પણ, પોતાના હેતુઓને આગળ વધારવા. ઇ.સ. ૧૨૦૪માં, પોપ ઇનોસેન્ટ તૃતીયે આરાગોનના રાજા પીટર દ્વિતીય પાસેથી નીચેની અસાધારણ શપથ લેવડાવી: ‘હું, આરાગોનીઓનો રાજા પીટર, મારા સ્વામી પોપ ઇનોસેન્ટ પ્રત્યે, તેમના કેથોલિક ઉત્તરાધિકારીઓ પ્રત્યે, અને રોમન ચર્ચ પ્રત્યે સદાય વિશ્વસુ અને આજ્ઞાકારી રહેવાનો સ્વીકારું છું અને વચન આપું છું, અને મારા રાજ્યને તેની આજ્ઞાપાલનમાં વિશ્વસુપૂર્વક જાળવી રાખીશ, કેથોલિક વિશ્વસુનું રક્ષણ કરીશ, અને વિધર્મી દુષ્ટતાનો પીછો કરીશ.’—John Dowling, *The History of Romanism*, b. 5, ch. 6, sec.”

“55. આ રોમન પોન્ટિફની સત્તા વિષેના દાવાઓ સાથે સુસંગત છે કે ‘સમ્રાટોને પદચ્યૂત કરવું તેના માટે કાયદેસર છે’ અને ‘અધર્મી શાસકો પ્રત્યેની પોતાની વફાદારીમાંથી પ્રજાજનોને મુક્ત કરવાનું તે સક્ષમ છે.’—Mosheim, b. 3, cent. 11, pt. 2, ch. 2, sec. 9, note 17.

“અને આ વાત સ્મરણમાં રાખવામાં આવે કે રોમનો ગર્વ એ છે કે તે કદી બદલાતી નથી. Gregory VII અને Innocent III ના સિદ્ધાંતો આજે પણ Roman Catholic Church ના જ સિદ્ધાંતો છે. અને જો તેની પાસે માત્ર શક્તિ હોત, તો તે તેમને આજે પણ ભૂતકાળની શતાબ્દીઓ જેટલી જ તીવ્રતાથી અમલમાં મૂકે. જ્યારે પ્રોટેસ્ટન્ટો રવિવારના મહિમાકરણના કાર્યમાં રોમની સહાય સ્વીકારવાનો પ્રસ્તાવ કરે છે, ત્યારે તેઓ શું કરી રહ્યા છે તેની તેમને અતિ ઓછી સમજ છે. જ્યારે તેઓ તેમના હેતુની સિદ્ધિ માટે તત્પર છે, ત્યારે રોમ પોતાની સત્તાને પુનઃસ્થાપિત કરવા, પોતાની ગુમાવેલી સર્વોચ્ચતા ફરી પ્રાપ્ત કરવા પ્રયત્નશીલ છે. એક વાર યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં આ સિદ્ધાંત સ્થાપિત થઈ જાય કે ચર્ચ રાજ્યની સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકે અથવા તેને નિયંત્રિત કરી શકે; કે ધાર્મિક આચારોને નાગરિક કાયદાઓ દ્વારા બાધ્ય બનાવવામાં આવી શકે; સંક્ષેપમાં, કે ચર્ચ અને રાજ્યની સત્તા અંતરાત્મા પર પ્રભુત્વ કરે—તો આ દેશમાં રોમનો વિજય નિશ્ચિત છે.

“પરમેશ્વરના વચને આવનાર સંકટ વિષે ચેતવણી આપી છે; જો તેની અવગણના કરવામાં આવશે, તો ફંદામાંથી છૂટવા માટે બહુ મોડું થઈ ગયા પછી જ પ્રોટેસ્ટન્ટ જગત જાણી શકશે કે રોમના હેતુઓ ખરેખર શું છે. તે નિઃશબ્દ રીતે સત્તામાં વધતી જઈ રહી છે. તેના સિદ્ધાંતો વિધાનસભાઓમાં, ચર્ચોમાં અને માનવોના હૃદયોમાં પોતાનો પ્રભાવ પાથરી રહ્યા છે. તે પોતાના ઊંચા અને વિશાળ બંધાણો એકત્ર કરી રહી છે, જેઓના ગુપ્ત આંતરિક સ્થાનોમાં તેની પૂર્વની સત્તામણીઓ ફરીથી દોહરાવવામાં આવશે. ચોરપગે અને શંકાથી પર રહીને તે પોતાના હિતસાધન માટે, જ્યારે તેના પ્રહર કરવાનો સમય આવશે ત્યારે, પોતાની શક્તિઓ મજબૂત કરી રહી છે. તેને માત્ર અનુકૂળ સ્થાન જ જોઈએ છે, અને તે તેને પહેલેથી જ આપવામાં આવી રહ્યું છે. આપણે ટૂંક સમયમાં જ જોઈશું અને અનુભવીશું કે રોમન તત્વનો હેતુ શું છે. જે કોઈ પરમેશ્વરના વચન પર વિશ્વાસ કરશે અને તેનું પાલન કરશે, તે તેથી નિંદા અને સત્તામણી ભોગવશે.” *The Great Controversy*, 563–581.